

- Nadležnosti ekološke inspekcije shodno zakonima po kojima postupaju ova inspekcija su sljedeće:

1. Zakon o životnoj sredini (Sl. list CG, br. 52/16, 73/19 i 84/24):

Članom 81 propisana su sljedeća ovlašćenja ekološkog inspektora

U vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor ima ovlašćenje da utvrdi da li:

- se u obavljanju djelatnosti seveso postrojenja preduzimaju propisane mjere u cilju sprječavanja i kontrole udesa koji uključuju opasne materije;
- je operator seveso postrojenja, odnosno kompleksa dostavio Agenciji obavještenje, prije izrade Plana prevencije udesa;
- je operator seveso postrojenja, odnosno kompleksa izradio Plan prevencije udesa u roku od šest mjeseci po dostavljanju obavještenja;
- je operator seveso postrojenja, odnosno kompleksa izradio i dostavio Agenciji Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa;
- zagađivač sprovodi monitoring u skladu sa zakonom;
- zagađivači dostavljaju podatke za potrebe vođenja katastra zagađivača.

Članom 82 ovog zakona propisana su prava i obaveze ekološkog inspektora

U vršenju poslova iz člana 81 ovog zakona ekološki inspektor je obavezan da:

- naredi preduzimanje mjera za sprječavanje hemijskog udesa i ograničavanje uticaja tog udesa na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu na propisan način;
- naredi operatoru seveso postrojenja, odnosno kompleksa da dostavi Agenciji obavještenje, prije izrade Plana prevencije udesa;
- naredi operatoru seveso postrojenja, odnosno kompleksa da izradi Plan prevencije udesa u roku od šest mjeseci po dostavljanju obavještenja;
- naredi operatoru seveso postrojenja, odnosno kompleksa da izradi i dostavi Agenciji Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa;
- naredi zagađivaču obavljanje monitoringa stanja životne sredine na propisan način;
- naredi zagađivaču dostavljanje podataka utvrđenih monitoringom nadležnim organima, u skladu sa ovim zakonom;
- naredi dostavljanje podataka za vođenje katastra zagađivača;
- zabrani stavljanje u promet i upotrebu dugotrajnih organskih zagađivača (POPs) u smješama ili kao sastavni dio proizvoda, koje po odredbama ovog zakona nijesu dozvoljene;
- zabrani stavljanje u promet i upotrebu azbesta i azbestnih vlakana, koje po odredbama ovog zakona nijesu dozvoljene;
- naredi skladištenje metalne žive koja se smatra otpadom, na propisan način.

U odnosu na ovaj zakon članom 86 istog, carinski organ ima prava i obaveze da u vršenju poslova zabrani izvoz metalne žive, cinabarita, živinog (I) hloriga, živinog (II) oksida i smjesa metalne žive s drugim supstancama, uključujući legure žive, s koncentracijom žive od najmanje 95% masenog udjela, koje po odredbama ovog zakona nijesu dozvoljene.

Na osnovu Zakona o životnoj sredini donešena su sljedeća podzakonska akta:

1. Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja katastra zagađivača životne sredine (Sl. list CG, br. 112/25);

2. Pravilnik o bližem sadržaju Plana prevencije i Plana zaštite od udesa (Sl. list CG, br. 67/16);
3. Pravilnik o bližim uslovima, kriterijumima i postupku za dobijanje prava na korišćenje ekološkog znaka (Sl. list CG, br. 050/17 i 91/23);
4. Pravilnik o količinama opasnih materija po kategorijama kojima se određuje stepen rizika SAVESO postrojenja (Sl. list CG, br. 63/16);
5. Pravilnik o kriterijumima koje treba da ispunjava referentna laboratorija za monitoring životne sredine (Sl. list CG, br. 11/17);
6. Pravilnik o načinu vođenja održavanja metodologiji unosa i obrade podataka informacionog sistema zaštite životne sredine (Sl. list CG, br. 80/20);
7. Uredba o nacionalnoj listi indikatora zaštite životne sredine (Sl. list CG, br. 19/13);
8. Uredba o popisu vrsta opasnih materija dozvoljenim količinama i kriterijumima za kategorizaciju opasnih materija (Sl. list CG, br. 05/11);
9. Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine (Sl. list RCG, br. 26/97, 09/00, 52/00; Sl. list CG, br. 33/08, 05/09, 64/09, 040/11, 049/11, 119/22);
10. Odluka o donošenju Lokalnog plana zaštite životne sredine Glavnog grada - Podgorice za period 2019-2022 godine (Sl. list CG, br. 01/20);

2. Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list RCG, br. 80/05; Sl. list CG, br. 73/10, 40/11, 59/11, 52/16 i 84/24)

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, a shodno odredbama člana 27, vrši ekološki inspektor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Odredbama člana 28 ovog zakona propisane su kaznene odredbe (prekršaji) u iznosu od 500 do 4.000 eura za odgovorno lice u organu državne uprave i organu lokalne uprave, ako:

- 1) ne pripremi izvještaj o strateškoj procjeni i ne pribavi saglasnost na izvještaj o strateškoj procjeni (član 6 st. 1 i 2);
- 2) ne donese odluku o izradi strateške procjene istovremeno sa odlukom o izradi plana i programa (član 9 stav 2);
- 3) donese predlog odluke o izradi strateške procjene suprotno sadržaju propisanom članom 10 stav 1 ovog zakona;
- 4) ne donese odluku o izradi strateške procjene u roku od 15 dana od dana isteka roka za dostavljanje mišljenja iz člana 11 stav 2 ovog zakona (član 12 stav 1);
- 5) prilikom odlučivanja ne razmotri i ne uzme u obzir dostavljena mišljenja iz člana 11 ovog zakona (član 12 stav 2);
- 6) donese odluku o potrebi izrade strateške procjene suprotno kriterijumima utvrđenim članom 13 ovog zakona;
- 7) donese odluku o potrebi izrade strateške procjene suprotno proceduri definisanoj čl. 9 do 12 ovog zakona (član 13a stav 1);
- 8) izradi izvještaj o strateškoj procjeni suprotno članu 15 ovog zakona;
- 9) ne dostavi izvještaj o strateškoj procjeni zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje (član 17 stav 1);
- 10) ne obavijesti javnost i zainteresovanu javnost o načinu i rokovima uvida u sadržinu izvještaja o strateškoj procjeni, dostavljanju mišljenja i vremenu i mjestu održavanja javne rasprave (član 19 stav 1);
- 11) ne dostavi izvještaj o strateškoj procjeni organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine na saglasnost, sa izvještajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnoj raspravi (član 21 stav 1);

12) ne ocijeni izvještaj o strateškoj procjeni na osnovu utvrđenih kriterijuma (član 21 stav 3).

Na osnovu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu nijesu donošena podzakonska akta, samo Odluke o izradi pojedinačnih strateških procjena.

3. Zakon o odgovornosti za štetu u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 27/14, 55/16 i 84/24)

U skladu sa odredbama **člana 38 ovog zakona inspekcijski nadzor** nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona **vrše** ekološka inspekcija, inspekcija za zaštitu i spašavanje, inspekcija za vode, šumarska inspekcija, inspekcija za rudarstvo, inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije tečnosti i gasove, geološka inspekcija, inspekcija za ugljovodonike, inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove u odnosu na prevoz opasnih materija u drumskom saobraćaju, inspekcija za željeznički saobraćaj, u odnosu na prevoz opasnih materija u željezničkom saobraćaju, inspekcija sigurnosti plovidbe, u odnosu na prevoz opasnih materija svih klasa u pomorskom saobraćaju, inspekcija za vazdušni saobraćaj i druge inspekcije **zavisno od čijih djelatnosti i aktivnosti je nastupila šteta u životnoj sredini**, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Odredbama **člana 39** Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini propisana su sljedeća **ovlašćenja inspektora (za sve inspekcije iz člana 38, pa i ekološku)**, po kojima u vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ima ovlašćenje da utvrdi da li:

- 1) je šteta ili neposredna opasnost od štete prouzrokovana obavljanjem djelatnosti, odnosno aktivnosti koje predstavljaju rizik za zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu;
- 2) je šteta ili neposredna opasnost od štete zaštićenim vrstama ili prirodnim staništima uzrokovana bilo kojom drugom aktivnošću koju je izazvao operater kršeći zakon ili profesionalne standarde, interna pravila poslovanja ili grubom nepažnjom;
- 3) je u slučaju neposredne opasnosti od štete operater preduzeo potrebne preventivne mjere predviđene planovima za zaštitu i spašavanje;
- 4) je operater zatražio uputstvo za postupanje u slučaju akcidenta od nadležnih organa;
- 5) je operater obavijestio nadležne organe u slučajevima kada neposredna opasnost od štete nije uklonjena sprovođenjem preventivnih mjera;
- 6) je operater obavijestio organ uprave i preduzeo neophodne mjere remedijacije u slučaju kada je došlo do štete u životnoj sredini;
- 7) operater sprovodi utvrđene mjere remedijacije na koje je izdata saglasnost;
- 8) operater postupa u skladu sa programom praćenja stanja životne sredine nakon sprovedenih mjera remedijacije;
- 9) je operater osiguran od odgovornosti za štetu i neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, u skladu sa zakonom.

Odredbama **člana 40** Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini propisana su prava i obaveze inspektora **(za sve inspekcije iz člana 38, pa i ekološku)**, po kojima u vršenju poslova iz člana 39 ovog zakona nadležni inspektor **(sve inspekcije iz člana 38, pa i ekološka)** je obavezan da:

- 1) naredi operateru da, bez odlaganja, preduzme potrebne preventivne mjere predviđene planovima za zaštitu i spašavanje, kada postoji neposredna opasnost od nastanka štete;
- 2) naredi operateru da pribavi od nadležnog organa uputstvo za postupanje u slučaju akcidenta;

3) naredi operateru da, bez odlaganja, obavijesti organ uprave i organ državne uprave nadležan za vanredne situacije kada neposredna opasnost od štete nije uklonjena sprovođenjem preventivnih mjera;

4) naredi operateru da obavijesti organ uprave i preduzme neophodne mjere remedijacije u slučaju kada je došlo do štete u životnoj sredini;

5) zabrani obavljanje aktivnosti kada je došlo do štete u životnoj sredini ili postoji neposredna opasnost od štete kako bi se spriječili ili ograničili negativni uticaji na zdravlje ljudi i dalje narušavanje usluga ekosistema, u skladu sa rješenjem o pokretanju postupka;

6) naredi operateru da organu uprave dostavi predlog mjera remedijacije sa programom praćenja stanja životne sredine, na davanje saglasnosti;

7) naredi operateru da sprovede utvrđene mjere remedijacije za koje je data saglasnost;

8) naredi operateru da postupa u skladu sa programom praćenja stanja životne sredine nakon sprovedenih mjera remedijacije;

9) naredi operateru da se osigura od odgovornosti za štetu i neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, u skladu sa zakonom.

Na osnovu Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 27/14, 55/16 i 84/24) donošen je sljedeći podzakonski akt

1. Pravilnik o uslovima u pogledu kadra i opreme za pravno lice koje sprovodi preventivne mjere i mjere remedijacije štete u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 48/16)

4. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 27/14, 55/16 i 84/24)

U skladu sa odredbama **člana 33 ovog zakona** u vršenju poslova inspeksijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li nosilac projekta ima odluku nadležnog organa o potrebi izrade elaborata;
- 2) da li nosilac projekta ima saglasnost na elaborat;
- 3) da li nosilac projekta realizuje mjere iz elaborata na koji je izdata saglasnost;
- 4) da li nosilac projekta realizuje mjere koje su utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata.

U skladu sa odredbama **člana 34 ovog zakona**, pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se utvrđuje inspeksijski nadzor, ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) naredi nosiocu projekta pribavljanje odluke nadležnog organa o potrebi izrade elaborata;
- 2) naredi nosiocu projekta pribavljanje saglasnosti na elaborat;
- 3) naredi nosiocu projekta realizaciju mjera iz elaborata;
- 4) naredi nosiocu projekta realizaciju mjera koje su utvrđene odlukom da nije potrebna izrada elaborata;
- 4) naredi nosiocu projekta sprovođenje programa praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 5) zabrani nosiocu projekta izvođenje radova dok ne pribavi saglasnost nadležnog organa na elaborat ili odluku da nije potrebna izrada elaborata.

Na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 27/14, 55/16 i 84/24), donešeni su sljedeći podzakonski akti:

1. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata (Sl. list CG, br. 19/19);
2. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 19/19);
3. Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 19/19);
4. Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja javne knjige o postupcima i odlukama o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG, br. 14/07);
5. Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu (Sl. list RCG br. 20/07, Sl. list CG, 47/13, 53/14, 37/18);

5. Zakon o zaštiti vazduha (Sl. list CG, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19, 084/24)

U skladu sa odredbama **člana 50** ovog zakona, inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši ekološki inspektor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Shodno odredbama **člana 51** Zakona o zaštiti vazduha (Sl. list CG, br. 25/10, 40/11, 43/15, 73/19 i 84/24), kojim su uređena prava i dužnosti inspektora, u vršenju poslova inspekcijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li je izvor zagađivanja vazduha izgrađen, proizveden, opremljen, korišćen i održavan tako da emisija bude u propisanim granicama;
- 2) preduzimanje propisanih, odnosno naloženih mjera u slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti emisije i/ili nivoa zagađujućih materija u vazduhu;
- 3) poslove mjerenja emisije i praćenja kvaliteta vazduha;
- 4) vođenje evidencija o upotrebljenom gorivu i otpadu kod procesa sagorijevanja, i
- 5) sprovođenje drugih propisanih mjera za sprječavanje i smanjivanje zagađivanja vazduha.

Shodno odredbama **člana 52 ovog zakona**, u vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) privremeno zabrani rad stacionarnog izvora zagađivanja ili naloži preduzimanje drugih odgovarajućih mjera zaštite dok se emisija i nivoi zagađujućih materija u vazduhu ne svedu na propisane granične vrijednosti;
- 2) naredi pribavljanje rezultata mjerenja emisije i/ili nivoa zagađujućih materija u vazduhu preko ovlašćenog pravnog lica i privremeno zabrani rad ako se rezultati mjerenja ne dostave na uvid u ostavljenom roku;
- 3) naredi dostavljanje podataka o kvalitetu vazduha Agenciji u propisanom roku;
- 4) predloži oduzimanje ovlašćenja za obavljanje poslova mjerenja emisije i/ili praćenje kvaliteta vazduha ukoliko se ti poslovi ne obavljaju u skladu sa zakonom;
- 5) zabrani rad stacionarnog izvora zagađivanja ili drugu aktivnost koja se obavlja suprotno ovom zakonu;
- 6) Briše se. (Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena, "Sl. list CG", br. 73/19)
- 7) Briše se. (Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena, "Sl. list CG", br. 73/19)
- 8) zabrani djelatnost praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija i praćenja kvaliteta goriva ako se utvrdi da se djelatnost obavlja bez dozvole Agencije;

9) zabrani uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci za koje nije izdata dozvola;

9a) zabrani distribuciju goriva ukoliko gorivo ne odgovara propisanom kvalitetu u odnosu na zaštitu životne sredine;

9b) zabrani skladištenje, pretakanje i distribuciju motornih benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda zaštite vazduha, i

10) naredi sprovođenje drugih propisanih obaveza u skladu sa zakonom.

Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha (Sl. list CG, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19, 084/24), donešeni su sljedeći podzakonski akti:

1. Pravilnik o bližem načinu i potrebnoj dokumentaciji za izdavanje dozvole o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduh ("Sl. list CG", br. 025/13, 061/13)
2. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 039/13)
3. Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 021/11, 032/16)
4. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju inventara emisija zagađujućih materija u vazduh ("Sl. list CG", br. 073/18)
5. Pravilnik o sadržaju i načinu izrade godišnje informacije o kvalitetu vazduha ("Sl. list CG", br. 027/12)
6. Pravilnik o tehničkim standardima zaštite vazduha od emisija isparljivih organskih jedinjenja koje nastaju skladištenjem, pretakanjem i distribucijom motornih benzina ("Sl. list CG", br. 007/14, 008/19)
7. Uredba o djelatnostima koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha ("Sl. list CG", br. 061/12)
8. Uredba o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 010/11, 129/21, 101/25)
9. Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla ("Sl. list CG", br. 017/17)
10. Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija ("Sl. list CG", br. 003/12)
11. Uredba o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 044/10, 013/11, 064/18)
12. Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 025/12)

6. Zakon o industrijskim emisijama (Sl. list CG, br. 17/19, 03/23, 34/24 i 84/24)

Članom 63 ovog zakona propisano je da **zajednički inspekcijski nadzor** nad sprovođenjem ovog zakona vrše **ekološka inspekcija i druge inspekcije nadležne u skladu sa posebnim propisima** kojima se uređuje nadzor pojedinih segmenata životne sredine.

Zajednički inspekcijski nadzor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, vrši se nad svim aktivnostima postrojenja koje utiču na životnu sredinu, uključujući posjete postrojenju, nadzor nad praćenjem emisija, provjeru internih izvještaja i prateće dokumentacije, provjeru rezultata monitoringa koji vrši operater, provjeru tehnika koje se koriste i nadzor nad upravljanjem postrojenjem i lokacijom na kojoj se ono nalazi.

U skladu sa odredbama **člana 65 ovog zakona**, u vršenju inspekcijskog nadzora, ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li je novo postrojenje pribavilo dozvolu;
- 2) da li postojeće postrojenje ispunjava uslove utvrđene dozvolom;
- 3) sprovođenje propisanih mjera i uslova zaštite životne sredine;
- 4) svaku promjenu u radu postrojenja;
- 5) vršenje monitoringa emisija, rezultate monitoringa, kao i njihovo dostavljanje;
- 6) godišnje izvještaje o vršenju aktivnosti za koje je dozvola izdata;
- 7) dokumentaciju operatera u vezi sa izdavanjem, produžavanjem, izmjenom ili prestankom važenja dozvole.

O obavljenom zajedničkom inspekcijskom nadzoru nadležni inspektor sastavlja izvještaj.

Izvještaj o obavljenom zajedničkom inspekcijskom nadzoru dostavlja se operateru u roku od dva mjeseca od obavljenog nadzora, a sadrži podatke o utvrđenom činjeničnom stanju i preduzetim mjerama.

Rezime izvještaja o obavljenom zajedničkom inspekcijskom nadzoru objavljuje se na internet stranici nadležnog inspekcijskog organa u roku od četiri mjeseca od obavljenog nadzora.

U skladu sa odredbama **člana 66 ovog zakona**, ako inspektor u sprovođenju inspekcijskog nadzora utvrdi kršenje propisanih odredbi, pokreće postupak po službenoj dužnosti i operateru nalaže mjere u cilju usklađivanja s propisanim odredbama sa odgovarajućim rokom izvršenja.

Ako se tokom inspekcijskog nadzora postrojenja utvrdi neispunjenost uslova utvrđenih dozvolom, ekološka inspekcija i druge nadležne inspekcije preduzimaju propisane mjere i u roku do šest mjeseci od dana utvrđivanja neispunjenosti uslova utvrđenih dozvolom sprovode ponovni inspekcijski nadzor tog postrojenja.

U skladu sa odredbama **člana 67 ovog zakona** inspektor operateru rješenjem nalaže zabranu rada postrojenja ili njegovog dijela u određenom roku ako utvrdi da operater:

- obavlja djelatnost bez dobijene dozvole, a bio je dužan da je pribavi;
- obavlja djelatnost iako je za obavljanje te djelatnosti istekao rok važenja dozvole;
- nije pribavio revidovanu odnosno novu dozvolu, iako je izvršio značajnu promjenu, postrojenja za koju je trebalo pribaviti revidovanu dozvolu;
- rad postrojenja ne ispunjava propisane standarde kvaliteta životne sredine ili tehničke standarde zaštite životne sredine.

Operater može ponovo otpočeti sa radom postrojenja odnosno obavljati djelatnost nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je zabranjen rad postrojenja odnosno obavljanja djelatnosti.

O ponovnom početku rada operater je dužan da obavijesti inspektora.

Informisanje javnosti o obavljenom inspekcijskom nadzoru

Na osnovu Zakona o industrijskim emisijama („Sl. list CG ", br. 017/19, 003/23, 034/24, 084/24) donešena su sljedeća podzakonska akta:

1. Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija, načinu vršenja monitoringa i uslovima rada postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje otpada (Sl. list CG", br. 079/20);
2. Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih supstanci, tehničkim mjerama za izuzeće od primjene graničnih vrijednosti i načinu monitoringa (Sl. list CG, br. 061/20);
3. Pravilnik o kriterijumima za određivanje najboljih dostupnih tehnika radi zaštite životne sredine i listi zagađujućih supstanci iz industrijskih postrojenja (Sl. list CG, br. 035/19);
4. Pravilnik o načinu vršenja monitoringa emisija u vodu i vazduh iz postrojenja koja proizvode titanijum dioksid (Sl. list CG, br. 070/20);
5. Pravilnik o obrascu integrisane dozvole (Sl. list CG, br. 059/19, 060/21);
6. Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje integrisane dozvole ("Sl. list CG", br. 055/20);
7. Pravilnik o uslovima upotrebe i ispuštanja žive i živinih jedinjenja (Sl. list CG, br. 068/19);
8. Pravilnik o vrstama aktivnosti, graničnim vrijednostima emisija i načinu vršenja monitoringa u postrojenjima koja koriste organske rastvarače (Sl. list CG, br. 030/20);
9. Uredba o graničnim vrijednostima emisija iz postrojenja za sagorijevanje i načinu izračunavanja graničnih vrijednosti emisija za postrojenja koja koriste više vrsta goriva (Sl. list CG, br. 129/21);
10. Uredba o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola (Sl. list CG, br. 068/19);

Propisi koji su donešeni na osnovu prethodnog zakona, a primjenjuju se do donošenja novih: (Zakon o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine (Sl. list RCG", br. 080/05, Sl. list CG, br. 054/09, 040/11, 042/15, 054/16, 055/18))

1. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra izdatih integrisanih dozvola ("Sl. list CG", br. 003/08);
2. Program usklađivanja pojedinih privrednih grana sa Zakonom o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine (Sl. list CG, br. 019/12, 003/14, 010/16);
3. Uredba o sadržini programa mjera prilagođavanja rada postojećeg postrojenja ili aktivnosti propisanim uslovima (Sl. list CG, br. 007/08);

7. Zakon o stranim invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva (Sl. list CG, br. 18/19, 84/24)

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši **ekološki inspektor** u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama **na graničnim prijelazima vrše veterinarska i fitosanitarna inspekcija** u skladu sa posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama koje se **unose u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektori sigurnosti plovidbe**, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovniha objekata.

Shodno odredbama **člana 29 ovog** zakona u vršenju poslova inspeksijskog nadzora **ekološki inspektor** kontroliše naročito:

- da li se unošenje strane vrste u prirodu, koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši u skladu sa uslovima datim u dozvoli organa uprave;
- da li se uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
- da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u skladu sa dozvolom organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste sa utvrđenim javnim interesom;
- da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom.

Shodno odredbama **člana 30 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor** je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- zabrani uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, ako se vrši bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnju medicinskih proizvoda, ako se koriste bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, organu uprave u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, ako se koriste bez dozvole organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji organu uprave, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom.

Shodno odredbama **člana 31 ovog** zakona u vršenju poslova carinski organ je obavezan da kontroliše da li se:

- unošenje strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji vrši uz dozvolu organa uprave;
- tranzit strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji preko teritorije Crne Gore, vrši uz propisanu dokumentaciju u skladu sa zakonom i uz dozvolu odnosno saglasnost zemlje uvoza.

Na osnovu Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva (Sl. list CG, br. 018/19 i 084/24) donešeni su sljedeći podzakonski akti:

1. Akcioni plan za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (Sl. list CG, br. 011/26;
2. Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice koje podnosi zahtjev za izdavanje dozvole, obrascu zahtjeva za izdavanje dozvole i obrascu dozvole za

- korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji (Sl. list CG, br. 114/20);
3. Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava pravno lice koje sprovodi hitne mjere i mjere iskorjenjavanja invazivnih stranih vrsta (Sl. list CG, br. 114/20);
 4. Pravilnik o utvrđivanju liste dozvoljenih vrsta biljaka, životinja i gljiva i načinu ažuriranja liste (Sl. list CG, br. 098/24);
 5. Pravilnik o utvrđivanju liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i načinu ažuriranja liste (Sl. list CG, br. 098/24);

8. Zakon o zaštiti morske sredine (Sl. list CG, br. 073/19)

U skladu sa odredbama **člana 18 ovog zakona** zaštitu morske sredine obezbjeđuju Ministarstvo i organi državne uprave nadležni za: ribarstvo i upravljanje vodama, zaštitu mora od zagađivanja sa plovila, sigurnosti plovidbe i pomorskog saobraćaja, zaštitu i spašavanje, zaštitu zdravlja ljudi, zaštitu kulturne baštine, istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, poslove odbrane, kao i druga pravna lica koja obavljaju poslove koji se odnose na zaštitu morske sredine.

U skladu sa odredbama **člana 27 ovog zakona** nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo i drugi nadležni organi državne uprave, iz člana 18 ovog zakona, u skladu sa zakonom.

Na osnovu Zakona o zaštiti morske sredine (Sl. list CG, br. 073/19) donešena su sljedeća podzakonska akta:

1. Pravilnik o bližem sadržaju programa mjera za ostvarivanje, odnosno održavanje dobrog stanja morske sredine (Sl. list CG, br. 036/21);
2. Pravilnik o kriterijumima i metodološkim standardima za određivanje dobrog stanja i monitoringu morske sredine (Sl. list CG, br. 036/21);
3. Pravilnik o načinu analize svojstava i karakteristika trenutnog stanja morske sredine, kvalitativnim pokazateljima i načinu određivanja ciljeva i indikatora za ostvarivanje, odnosno održavanje dobrog stanja morske sredine (Sl. list CG, br. 036/21);

9. Zakon klimatskim promjenama (Sl. list CG, br. 149/25)

U skladu sa odredbama **člana 89 ovog zakona** inspekcijski nadzor **vrše ekološki, tržišni, carinski i inspektor za sigurnost plovidbe** u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U skladu sa odredbama **člana 90 ovog zakona** u vršenju poslova inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor kontroliše**:

- 1) da li je operator stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisani subjekat pribavio dozvolu od organa uprave;
- 2) da li operator stacionarnog postrojenja, odnosno regulisani subjekat ispunjava uslove utvrđene dozvolom;

3) da li je operater stacionarnog postrojenja promijenio tehničko-tehnološke karakteristike postrojenja, proširio postrojenje, povećao ili smanjio kapacitete, vrstu goriva, sirovine ili druge materije koje se koriste u postrojenju i ulaznu toplotnu snagu;

4) da li je operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo uspostavio evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;

5) da li operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte čuva najmanje deset godina;

6) da li operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja emisije gasova sa efektom staklene bašte;

7) da li brodovi koji dolaze u luku ili polaze iz luke u nadležnosti Crne Gore ili se nalaze u njoj posjeduju valjan dokument o usklađenosti;

8) postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte i proizvodima koji sadrže te supstance i gasove ili su pomoću njih proizvedeni;

9) da li se uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte vrši na osnovu dozvole organa uprave;

10) da li se djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance obavlja uz dozvolu organa uprave;

11) da li se djelatnost rekuperacije, reciklaže i/ili regeneracije supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte obavlja uz dozvolu organa uprave;

12) da li su lica koja obavljaju djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke, provjere curenja, kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte ili alternativne supstance završila obuku i položila stručni ispit za obavljanje navedenih djelatnosti;

13) da li je pravno lice koje uvozi/izvozi supstance koje oštećuju ozonski omotač i fluorovane gasove sa efektom staklene bašte uspostavilo evidenciju o uvozu/izvozu supstanci i gasova;

14) da li je pravno lice/preduzetnik koje obavlja djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda uspostavilo evidenciju o prikupljenim supstancama i gasovima i postupanju sa njima.

U vršenju poslova ekološki inspektor je obavezan da:

1) zabrani djelatnost postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisanom subjektu ako se utvrdi da se djelatnost obavlja bez dozvole organa uprave;

2) naredi operateru stacionarnog postrojenja koji obavlja djelatnost kojom se ispuštaju emisije gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisanom subjektu da podnese zahtjev za dobijanje dozvole za emitovanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, ako isti nije dostavljen;

3) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da vrši monitoring emisija gasova sa efektom staklene bašte na način utvrđen planom praćenja;

4) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da uspostavi evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;

5) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da čuva dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte najmanje deset godina;

6) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja vazduhoplova;

7) zabrani postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte i proizvodima i opremom koji sadrže te supstance i gasove ili su pomoću njih proizvedeni, suprotno ovom zakonu;

8) zabrani proizvodnju supstanci koje oštećuju ozonski omotač;

9) zabrani uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole organa uprave;

10) zabrani uvoz i stavljanje u promet novih i korišćenih proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili je pomoću njih proizvedena;

11) zabrani ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u životnu sredinu;

12) zabrani punjenje sistema koji koriste fluorovane gasove sa efektom staklene bašte supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

13) zabrani ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

14) zabrani uvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u cilindrima za jednokratnu upotrebu;

15) zabrani stavljanje u promet na malo supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte;

16) zabrani uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač;

17) zabrani djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke, provjere curenja, kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene ili alternativne supstance bašte licima koja nijesu završila obuku i položiti stručni ispit za obavljanje navedenih djelatnosti na način i prema programu stručnog osposobljavanja.

18) zabrani djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte ili alternativne supstance bez dozvole organa uprave;

19) zabrani djelatnost rekuperacije, reciklaže i/ili regeneracije supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole organa uprave;

20) naredi pravnom licu koje uvozi/izvozi supstance koje oštećuju ozonski omotač i fluorovane gasove sa efektom staklene bašte da uspostavi evidenciju o uvozu/izvozu supstanci i gasova;

21) naredi pravnom licu, odnosno preduzetniku koje obavlja djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda da uspostavi evidenciju o prikupljenim supstancama i gasovima i postupanju sa njima;

22) naredi pravnom licu, odnosno preduzetniku, odnosno korisniku ili vlasniku proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance da te proizvode i opremu prijavi organu uprave na način i prema rokovima utvrđenim propisom iz člana 79 stav 2 ovog zakona.

U skladu sa odredbama **člana 91 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora, pored ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i drugim posebnim zakonima, **tržišni inspektor ima obavezu i ovlašćenje** da:

1) utvrdi da li je prodavac koji stavlja u promet ili iznajmljuje nova putnička vozila na mjestu prodaje, odnosno iznajmljivanja na jasno vidljiv način učinio dostupnim podatke o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida za svaki model novog putničkog vozila;

2) utvrdi da li je pravno lice i preduzetnik koji stavlja u promet ili iznajmljuje nova putnička vozila o svom trošku obezbijedio vodič o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida;

3) utvrdi da li je pravno lice i preduzetnik koji stavlja u promet ili iznajmljuje nova putnička vozila obezbijedio da sva promotivna literatura sadrži podatke o potrošnji goriva i emisiji ugljendioksida modela novog putničkog vozila na koje se odnosi;

4) utvrdi da li su prisutne oznake, simboli ili natpisi koji se odnose na potrošnju goriva ili emisiju ugljendioksida na oznakama (naljepnicama) na vozilima, posterima ili displejima istaknutim na mjestima prodaje ili vodičima o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida ili u drugoj promotivnoj literaturi i materijalima koji mogu dovesti u zabunu potencijalne kupce modela novih putničkih automobila;

5) naredi da podaci o potrošnji goriva i emisijama ugljendioksida budu dostupne na mjestu prodaje za svaki model putničkog vozila, na propisan način;

6) utvrdi da li je za upotrebljavano vozilo koje se prvi put stavlja u promet u Crnoj Gori izvršena provjera emisija ugljendioksida;

7) utvrdi da li su dostupni podaci o emisijama ugljendioksida za svako upotrebljavano vozilo na mjestu prodaje.

U skladu sa odredbama **člana 92 ovog zakona** u vršenju poslova **carinski inspektor** je obavezan da kontroliše da li se uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova vrši uz dozvolu organa uprave.

Ako **carinski inspektor** prilikom kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi nepravilnosti, **ima pravo** da:

1) zabrani uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte pravnom licu i/ili preduzetniku koji ne posjeduje dozvolu organa uprave;

2) zabrani uvoz i stavljanje u promet novih i korišćenih proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili je pomoću njih proizvedena;

3) zabrani uvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u cilindrima za jednokratnu upotrebu;

4) zabrani uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač.

U skladu sa odredbama **člana 93 ovog zakona** u vršenju poslova **inspektor za sigurnost plovidbe** u skladu sa zakonom provjerava i da li se na brodu nalazi važeći dokument o usklađenosti.

U vršenju inspekcijskog nadzora, pored ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i drugim posebnim zakonima, **inspektor za sigurnost plovidbe ima pravo da:**

1) ako brod plovi pod zastavom države članice Evropske unije i uđe u jednu od luka u Crnoj Gori ili se zatekne u nekoj od njenih luka, nakon što dotičnom brodarskom društvu omogućiti izjašnjenje, zadrži brod sve dok brodarsko društvo ne ispuní svoje obaveze praćenja i izvještavanja.

2) ako brod koji plovi pod zastavom države koja nije članica Evropske unije nije ispunio obaveze praćenja i izvještavanja tokom dva ili više uzastopnih perioda izvještavanja i ako se drugim izvršnim mjerama nije osigurala usklađenost, nakon što brodarskom društvu

omogućiti izjašnjenje, izda nalog o protjerivanju o kojem obavještava Evropsku agenciju za pomorsku sigurnost (EMSA) i državu zastave broda.

3) ako brodarsko društvo nije ispunilo obaveze predaje emisijom kredita tokom dva ili više uzastopnih perioda izvještavanja i ako se drugim izvršnim mjerama nije osigurala usklađenost, nakon što brodarskom društvu omogućiti izjašnjenje, izda nalog o protjerivanju o kojem obavještava Evropsku komisiju, Evropsku agenciju za pomorsku sigurnost (EMSA), druge države članice Evropske unije i državu zastave broda.

4) ako brod plovi pod zastavom Crne Gore i uđe u jednu od njenih luka ili se zatekne u jednoj od njenih luka, nakon što brodarskom društvu omogućiti izjašnjenje, zadrži brod sve dok brodarsko društvo ne ispunji obavezu predaje emisijom kredita.

5) zbog izdavanja naloga o protjerivanju, osim za brodove koji plovo pod zastavom Crne Gore, brodovima pod odgovornošću brodarskog društva koje nije ispunilo obavezu predaje emisijom kredita zabrani ulazak u luke u Crnoj Gori sve dok brodarsko društvo ne ispunji svoje obaveze predaje emisijom kredita.

6) zbog izdavanja naloga o protjerivanju, zabrani ulazak broda u luke u Crnoj Gori sve dok brodarsko društvo ne ispunji obaveze praćenja, izvještavanja i/ili predaje emisijom kredita.

Na osnovu Zakona o klimatskim promjenama (Sl. list CG, br. 149/25) donešena su sljedeća podzakonska akta:

1. Pravilnik o bližim uslovima koje u pogledu kadra i opreme treba da ispunjava pravno lice koje vrši verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte (Sl. list CG, br. 021/26);
2. Pravilnik o bližim uslovima u pogledu upravljanja, kontrole i evidencije podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte (Sl. list CG, br. 021/26);
3. Pravilnik o kriterijumima i načinu verifikovanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte, sadržaju i obrascu izvještaja o verifikaciji (Sl. list CG, br. 021/26);
4. Pravilnik o načinu izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte (Sl. list CG, br. 021/26);
5. Pravilnik o obrascu dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte i načinu vođenja evidencije (Sl. list CG, br. 021/26);
6. Pravilnik o podacima i metodologiji za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte iz brodova (Sl. list CG, br. 028/26);
7. Pravilnik o sadržaju i obrascu izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte iz brodova, metodologiji verifikacije i sadržaju dokumenta o usklađenosti (Sl. list CG, br. 028/26);
8. Pravilnik o sadržaju plana i metodologiji praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz stacionarnih postrojenja, vazduhoplova i za regulisane subjekte (Sl. list CG, br. 021/26, 037/26);

10. Zakon o sprječavanju zagađenja mora sa brodova (Sl. list CG, br. 160/25)

U skladu sa odredbama **člana 100 ovog zakona** inspekcijski nadzor vrše inspektori sigurnosti plovidbe u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. **Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona u dijelu koji se odnosi na postrojenje za recikliranje brodova sprovodi ekološki inspektori.**

U skladu sa odredbama **člana 107 ovog zakona** ako **inspektor zaštite životne sredine** (ekološki inspektor) prilikom nadzora postrojenja za recikliranje broda utvrdi da je povredom

odredbi ovog zakona počinjen prekršaj i/ili krivično djelo, obavezan je najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora podnijeti protiv operatera postrojenja za recikliranje broda prekršajni nalog i/ili krivičnu prijavu nadležnom tužilaštvu.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora inspektor zaštite životne sredine operateru postrojenja za recikliranje broda rješenjem naređuje otklanjanje nedostataka i nepravilnosti ako utvrdi da postrojenje za recikliranje broda ne radi u skladu s ovim zakonom, i određuje rok koji ne može biti duži od 90 dana.

Ako operater postrojenja za recikliranje broda ne postupi po rješenju iz stava 2 ovog člana, inspektor zaštite životne sredine će operateru ukinuti ili poništiti odobrenje za postrojenje za recikliranje brodova i prije isteka njegovog važenja.

Protiv rješenja inspektora zaštite životne sredine iz stava 3 ovog člana može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostave pisanog rješenja.

Žalba podnesena protiv rješenja ne odlaže izvršenje rješenja.

11. Zakon o posebnim mjerama za zaštitu životne sredine u opštini Pljevlja (Sl. list CG, br. 2/26)

Ovaj zakon nema propisanih nadležnosti za ekološku inspekciju, ali isti normira i odnosi se na mjere i aktivnosti koje je potrebno preduzimati u cilju sprovođenja obaveza po drugim zakonima koja se odnose na zaštitu vazduha.

12. Zakon o zaštiti prirode (Sl. list CG, br. 54/16, 18/19, 84/24)

U skladu sa odredbama **člana 107 ovog zakona** inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši **ekološka inspekcija**, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U skladu sa odredbama **člana 108 ovog zakona** vršenju poslova inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor kontroliše** naročito:

- korišćenje i upotrebu zaštićenih prirodnih dobara i drugih djelova prirode;
- da li se sprovode smjernice i uslove zaštite prirode koje su definisane strateškim i planskim dokumentima i programima;
- da li se zaštićena područja koriste u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom;
- da li se radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima obavljaju na propisan način;
- sprovođenje neposredne zaštite, očuvanja i korišćenja zaštićenih prirodnih dobara odnosno zaštićenih područja i/ili područja ekološke mreže;
- sprovođenje mjera definisanih u studiji, za područja ekološke mreže;
- da li se pristupilo donošenju plana ili programa odnosno realizaciji projekta, koji se odnose na područja ekološke mreže, bez saglasnosti na studiju;
- sprovođenje kompenzatornih mjera definisanih u postupku utvrđivanja preovladavajućeg javnog interesa;
- da li upravljač zaštićenog područja/ili područja ekološke mreže izvršava obaveze ustanovljene ovim zakonom i aktom o zaštiti;
- da li se radnje i aktivnosti u speleološkom objektu obavljaju uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;

- da li su naučne i stručne institucije i ustanove koje se bave istraživanjima speleoloških objekata i speleološke organizacije organu uprave dostavile podatke o rezultatima istraživanja, u propisanom roku;
- da li se korišćenje zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata (fosili, minerali, kristali, pećinski nakit i dr) obavljaju u skladu sa dozvolom organa uprave;
- da li se branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja vrši u skladu sa dozvolom organa uprave;
- da li se naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama, obavljaju uz dozvolu organa uprave i u skladu sa izdatom dozvolom;
- da li se prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar teritorije Crne Gore vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se držanje divlje vrsta životinja u zatočeništvu radi prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijumima, terarijumima, bazenima ili kavezima, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se obilježavanje divljih vrsta ptica vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa izdatim dozvolama;
- da li se oduzete vrste biljaka, životinja ili gljiva čuvaju na propisan način;
- da li nosilac dozvole za držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu obavještava organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole;
- da li se uzgoj divljih vrsta životinja vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se postupanje sa pticama vrši u skladu sa zakonom i na osnovu dozvole organa uprave;
- da li se postupanje sa divljim vrstama biljaka, životinja ili gljiva vrši u skladu sa zakonom i na osnovu dozvole organa uprave;
- da li se zaštićene divlje vrste životinja, biljaka i gljiva drže u zatočeništvu, uzgajaju i stavljaju u promet, odnosno prodaju i kupuju uz dozvolu organa uprave.

Shodno odredbama **člana 109 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor** je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- zabrani korišćenje i upotrebu zaštićenih prirodnih dobara i drugih djelova prirode bez dozvole ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani vršenje radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenim područjima bez dozvole organa uprave;
- naredi pribavljanje saglasnosti na studiju;
- naredi sprovođenje mjera definisanih u studiji za područja ekološke mreže;
- naredi sprovođenje kompenzatornih mjera definisanih u postupku utvrđivanja preovladavajućeg javnog interesa;
- naredi sprovođenje planova upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže u dijelu koji se odnosi na mjere i uslove zaštite prirode definisane planovima upravljanja;
- naredi upravljaču zaštićenog područja/ili područja ekološke mreže izvršenje obaveza ustanovljenih ovim zakonom i aktom o zaštiti;
- zabrani obavljanje radnji i aktivnosti u speleološkom objektu ako se obavljaju bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;

- naredi naučnim i stručnim institucijama i ustanovama koje se bave istraživanjima speleoloških objekata i speleološke organizacije dostavljanje podataka o rezultatima istraživanja organu uprave;
- naredi naučnim i stručnim institucijama i ustanovama koje obavljaju istraživanja speleoloških objekata i speleološke organizacije da dostave obavještenje o tačnom datumu istraživanja prije početka istraživanja;
- zabrani korišćenje zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata (fosili, minerali, kristali, pećinski nakit i dr.) bez dozvole organa uprave;
- naredi nosiocu dozvole da dostavi izvještaj o obavljenom istraživanju za geološke i paleontološke objekte, sa podacima o stanju nalazišta, mogućoj ugroženosti nalazišta i o potrebnim dodatnim istraživanjima i dodatnim mjerama zaštite;
- zabrani branje, sakupljanje i korišćenje divljih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja bez dozvole organa uprave;
- zabrani naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže i na zaštićenim vrstama, ukoliko se obavljaju bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- naredi pravnom ili fizičkom licu koje obavlja naučna i obrazovna istraživanja da dostavi podatke o rezultatima istraživanja nadležnim organima;
- zabrani prenošenje živih primjeraka divljih vrsta životinja unutar teritorije Crne Gore ukoliko se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani obilježavanje divljih vrsta ptica ako se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- naredi da se oduzete vrste biljaka, životinja ili gljiva čuvaju na propisan način;
- naredi oduzimanje divlje vrste životinje i predaju na čuvanje ovlašćenom pravnom licu ukoliko se drži bez dozvole organa uprave;
- naredi da nosilac dozvole za držanje divlje vrste životinje u zatočeništvu, obavijesti organ uprave o svim promjenama i novim okolnostima koje utiču ili mogu uticati na validnost dozvole;
- zabrani uzgoj divljih vrsta životinja ako se isto vrši bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet u komercijalne svrhe divljim vrstama biljaka, životinja i gljiva ako se vrši bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani izvršenje radnji suprotno odredbama ovog zakona, u cilju zaštite divljih vrsta ptica ukoliko se vrše bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani izvršenje radnji suprotno odredbama ovog zakona, u cilju zaštite divljih vrsta vrsta biljaka, životinja ili gljiva, ukoliko se vrše bez dozvole organa uprave ili suprotno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani držanje u zatočeništvu, uzgajanje i stavljanje u promet, odnosno prodaju i kupovinu zaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva, bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, bez dozvole organa uprave;
- zabrani promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata;
- zabrani izvoz zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata, bez dozvole organa uprave;
- zabrani unošenje i reeksport alohtonih vrsta bez dozvole organa uprave;
- zabrani ponovno unošenje autohtonih vrsta vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme, bez dozvole organa uprave.

Po ovom zakonu a shodno odredbama **člana 110 ovog zakona** u vršenju poslova **carinski organ** je obavezan da kontroliše da li se uz dozvolu organa uprave vrši:

- promet pojedinih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, njihovih djelova i derivata;
- izvoz zaštićenih geoloških i paleontoloških objekata;
- unošenje i reeksport alohtonih vrsta;

- ponovno unošenje autohtonih vrsta vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka u ekosisteme.

Na osnovu Zakona o zaštiti prirode (Sl. list CG, br. 054/16, 018/19, 084/24) donešeni su sljedeći podzakonski akti:

1. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Katič" ("Sl. list CG", br. 113/21);
2. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Stari Ulcinj" ("Sl. list CG", br. 015/22);
3. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Platamuni" ("Sl. list CG", br. 063/21);
4. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Spomenik prirode "Dražin vrt" ("Sl. list CG", br. 068/24);
5. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Spomenik prirode "Sopot" ("Sl. list CG", br. 068/24);
6. Odluka o proglašenju Parka prirode "Rijeka Zeta" ("Sl. list CG", br. 069/19);
7. Odluka o stavljanju pod preventivnu zaštitu lokaliteta "Sopot" i "Dražin vrt" ("Sl. list CG", br. 095/21);
8. Odluka o ustanovljavanju Crvene liste dnevnih leptira Crne Gore ("Sl. list CG", br. 087/23);
9. Odluka o ustanovljavanju Crvene liste gmizavaca i vodozemaca Crne Gore ("Sl. list CG", br. 087/23);
10. Odluka o ustanovljavanju Crvene liste ptica Crne Gore ("Sl. list CG", br. 051/22);
11. Odluka o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 052/19, 055/20, 079/20, 121/22, 040/23);
12. Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje područja ekološke mreže ("Sl. list CG", br. 045/17);
13. Pravilnik o bližim uslovima za promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva ("Sl. list CG", br. 061/17, 114/25);
14. Pravilnik o sadržaju studije o ocjeni prihvatljivosti za područje ekološke mreže ("Sl. list CG", br. 045/17);
15. Pravilnik o stanišnim i prioritetnim stanišnim tipovima i Listi vrsta biljaka i životinja sa prioritetnim vrstama uključujući ptičije vrste i vrste za koje se određuju područja ekološke mreže ("Sl. list CG", br. 112/24);
16. Pravilnik o utvrđivanju Liste divljih vrsta ptica koje se mogu nuditi na prodaju žive ili mrtve, transportovati i držati radi prodaje i nuditi na prodaju ("Sl. list CG", br. 039/26);

Propisi koji su donešeni na osnovu prethodnog Zakona o zaštiti prirode (Sl. list CG, br. 051/08, 021/09, 040/11, 062/13, 006/14), a koji se primjenjuju još uvijek do donošenja novih:

1. Rješenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta ("Sl. list RCG", br. 076/06);
2. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru ("Sl. list RCG", br. 036/00);
3. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru ("Sl. list RCG", br. 036/00);

4. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru ("Sl. list RCG", br. 021/01);
5. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru ("Sl. list RCG", br. 008/07);
6. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode ("Sl. list RCG", br. 020/94);
7. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode ("Sl. list RCG", br. 020/94)

Propisi koji su donešeni na osnovu prethodnog Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 051/08, 021/09, 040/11, 062/13, 006/14), a koji se primjenjuju još uvijek do donošenja novih:

1. Pravilnik o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe ("Sl. list CG", br. 062/10);
2. Pravilnik o bližem sadržaju godišnjeg programa monitoringa stanja očuvanosti prirode i uslovima koje mora da ispunjava pravno lice koje vrši monitoring ("Sl. list CG", br. 035/10);
3. Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja registra zaštićenih prirodnih dobara ("Sl. list CG", br. 079/09);
4. Pravilnik o bližim uslovima držanja i uzgoja zaštićenih divljih vrsta životinja ("Sl. list CG", br. 067/10);
5. Pravilnik o bližim uslovima koje mora da ispunjava pravno i fizičko lice za čuvanje privremeno oduzetih zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva ("Sl. list CG", br. 046/10);
6. Pravilnik o bližim uslovima koje mora da ispunjava pravno ili fizičko lice za osnivanje banke gena ("Sl. list CG", br. 077/10);
7. Pravilnik o bližim uslovima koje mora da ispunjava upravljač zaštićenog prirodnog dobra ("Sl. list CG", br. 035/10);
8. Pravilnik o mjerama zaštite i načinu održavanja prelaza za divlje životinje ("Sl. list CG", br. 080/10);
9. Pravilnik o načinu izrade procjene rizika za unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva i njihovih uzgojnih primjeraka ("Sl. list CG", br. 028/14);
10. Pravilnik o načinu obilježavanja strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta životinja koje se drže u zatočeništvu ("Sl. list CG", br. 028/14);
11. Pravilnik o načinu praćenja brojnosti i stanja populacija zaštićenih divljih ptica ("Sl. list CG", br. 062/10);
12. Pravilnik o načinu vođenja Evidencije stanišnih tipova ("Sl. list CG", br. 022/14);
13. Pravilnik o sadržaju, načinu uspostavljanja i vođenju Katastra speleoloških objekata ("Sl. list CG", br. 022/14);
14. Pravilnik o vrstama i kriterijumima za određivanje stanišnih tipova, načinu izrade karte staništa, načinu praćenja stanja i ugroženosti staništa, sadržaju godišnjeg izvještaja, mjerama zaštite i očuvanja stanišnih tipova ("Sl. list CG", br. 080/08);
15. Rješenje o upisu u Centralni registar zaštićenih objekata prirode za Republiku Crnu Goru ("Sl. list CG", br. 070/08)

13. Zakon o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor (Sl. list CG, br. 56/13, 13/18, 67/19 i 33/26)

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona shodno odredbama **člana 22** vrši organ državne uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite kulturnih dobara, uređenja prostora i izgradnje objekata kao i zaštite prirode i životne sredine.

Shodno odredbama član 23 ovog zakona novčanom kaznom od 500 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne dostavi organu lokalne uprave podatke i dokumenta koji su potrebni za vođenje baze podataka (član 14 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u organu državne uprave i lokalne uprave i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 24

Novčanom kaznom od 500 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne sprovede korektivne i sanacione mjere koje utvrde nadležni subjekti (član 17 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Na osnovu Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor (Sl. list CG, br. 56/13, 13/18, 67/19 i 33/26), donešen je podzakonski akt

1. Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje troškova izrade pojedinačne procjene uticaja na baštinu i troškova za rad stručnog tima ("Službeni list Crne Gore", br. 037/18 7/20);

14. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 28/11, 01/14, 02/18)

U skladu sa odredbama člana 25 ovog zakona inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Agencija, preko **ekološkog inspektora**, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Inspekcijski nadzor u okviru nadležnosti lokalne samouprave vrši organ lokalne uprave nadležan za poslove komunalne policije, u skladu sa zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 26 ovog zakona** u vršenju poslova inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor kontroliše** naročito:

- 1) da li se mjerenje buke obavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;
- 2) da li se sprječavanje, smanjivanje i otklanjanje štetnih efekata buke vrši u skladu sa rješenjem nadležnog organa državne uprave kojim su utvrđene mjere zaštite od buke;
- 3) da li se izrađuju strateške karte buke;
- 4) da li se vrši akustičko zoniranje;
- 5) da li se Agenciji dostavljaju podaci o određenim akustičkim zonama u propisanom roku;

6) da li se sprovode posebne mjere zaštite od buke u životnoj sredini, odnosno druge propisane mjere u skladu sa ovim zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 27 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora **ekološki inspektor** je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani upotrebu izvora buke dok se ne preduzmu mjere zaštite od buke;
- 2) zabrani upotrebu izvora buke ukoliko njihova zvučna snaga prekoračuje propisane granične vrijednosti;
- 3) zabrani obavljanje djelatnosti, odnosno aktivnosti ukoliko se ne sprovode mjere zaštite od buke utvrđene rješenjem nadležnog organa državne uprave;
- 4) zabrani upotrebu izvora buke koji nemaju propisane podatke o nivou zvučne snage;
- 5) naredi dostavljanje strateških karata buke i ostalih podataka neophodnih za izradu informacionog sistema zaštite životne sredine i izvještaja o nivou buke u životnoj sredini;
- 6) naredi vršenje akustičkog zoniranja i dostavljanje podataka o određenim akustičkim zonama;
- 7) naredi sprovođenje drugih propisanih obaveza u skladu sa zakonom.

U skladu sa **članom 28 ovog zakona** u vršenju poslova inspekcijskog nadzora komunalni policajac kontroliše naročito:

- 1) da li su nivoi buke u akustičkim zonama iznad propisanih graničnih vrijednosti;
 - 2) da li se sprječavanje, smanjivanje i otklanjanje štetnih efekata buke vrši u skladu sa rješenjem nadležnog organa lokalne uprave kojim su utvrđene mjere zaštite od buke;
 - 3) da li buka iz gradilišta i drugih izvora buke prouzrokuje prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti nivoa buke u određenoj akustičkoj zoni.
- Ovlašćenja komunalne policije

U skladu sa odredbama **člana 29 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora komunalni policajac je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani obavljanje djelatnosti, odnosno aktivnosti ukoliko se ne sprovode mjere zaštite od buke utvrđene rješenjem nadležnog organa lokalne uprave;
- 2) zabrani izvođenje građevinskih radova ili drugih aktivnosti na otvorenom ukoliko su prekoračene propisane granične vrijednosti buke u određenoj akustičkoj zoni;
- 3) naredi sprovođenje drugih propisanih obaveza u skladu sa zakonom.

Na osnovu Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. list CG, br. 028/11, 001/14, 002/18), donešeni su podzakonski akti:

1. Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 060/11, 094/21);
2. Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 027/14, 017/17, 120/23);
3. Pravilnik o načinu izrade i bližem sadržaju strateških karata buke ("Sl. list CG", br. 054/13);
4. Pravilnik o oznakama usaglašenosti za izvore buke koji se stavljaju u promet i upotrebu ("Sl. list CG", br. 013/14);

15. Zakon o nacionalnim parkovima (Sl. list CG, br. 28/14, 39/16, 84/24)

U skladu sa odredbama **člana 34 ovog zakona** inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši ekološki inspektor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Odredbama člana 35 ovog zakona propisana je novčana kazna od 1.000 eura do 40.000 eura za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) koristi dobra nacionalnih parkova bez prethodno zaključenog ugovora (član 16 stav 1 tačka 29);
- 2) zahvata vodu iz jezera i/ili rijeka za punjenje cistijerni bez saglasnosti privrednog društva (član 16 stav 1 tačka 36);
- 3) snima ili fotografiše u komercijalne svrhe bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 39);
- 4) postavi reklamne i/ili druge panoe i informativne table bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 40);
- 5) obavlja podvodne aktivnosti bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 41);
- 6) koristi plovila sa motorom jačine preko 10 konjskih snaga (čamci, gliseri, skuteri i dr.) bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 42).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 6 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 6 ovog člana može se izreći zaštitna mjera oduzimanje plovila i robe na njemu.

Odredbama člana 36 ovog zakona propisana je novčana kazna od 100 eura do 4.000 eura za prekršaj fizičko lice, ako u nacionalnim parkovima:

- 1) kampuje van mjesta predviđenog za kampovanje i bez plaćene naknade (član 16 stav 1 tačka 22);
- 2) obavlja ribolov bez ribolovne dozvole (član 16 stav 1 tačka 23);
- 3) obavlja ribolov i sportski ribolov u vrijeme lovostaja (član 16 stav 1 tačka 24);
- 4) ulovi više primjeraka ribe od dozvoljenog (član 16 stav 1 tačka 25);
- 5) obavlja ribolov sa dva ili više ribolovnih štapova (član 16 stav 1 tačka 26);
- 6) lovi ribu sa nedozvoljenim mamcima (član 16 stav 1 tačka 27);
- 7) obavlja ribolov sa čamca ili kajaka prilikom splavarenja rijekom Tarom (član 16 stav 1 tačka 28);
- 8) koristi dobra nacionalnih parkova bez prethodno zaključenog ugovora (član 16 stav 1 tačka 29);
- 9) splavari rijekom Tarom bez plaćene naknade (član 16 stav 1 tačka 30);
- 10) vodi turističke posjetioce kroz prostor nacionalnog parka bez prethodno plaćenih ulaznica (član 16 stav 1 tačka 31);
- 11) pušta lovačke kerove na prostor nacionalnog parka sa namjerom gonjenja divljači u svrhu lova (član 16 stav 1 tačka 32);
- 12) sprječava i ometa nadzornika nacionalnog parka u vršenju službene dužnosti (član 16 stav 1 tačka 33);
- 13) uklanja ili siječe polomljena ili suva stabla bez prethodne doznake (član 16 stav 1 tačka 34);
- 14) postavlja štand za prodaju na prostoru nacionalnog parka bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 35);
- 15) zahvata vodu iz jezera i/ili rijeka za punjenje cistijerni bez saglasnosti privrednog društva (član 16 stav 1 tačka 36);

- 16) prodaje piće i hranu turističkim posjetiocima na mjestima koja nijesu za to predviđena (član 16 stav 1 tačka 37);
- 17) snima ili fotografiše u komercijalne svrhe bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 39);
- 18) postavi reklamne i/ili druge panoe i informativne table bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 40);
- 19) obavlja podvodne aktivnosti bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 41).

Odredbama **člana 37 ovog zakona** propisana je novčana kazna do 150 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako u nacionalnim parkovima:

- 1) loži vatru mimo mjesta određenih za tu namjenu (član 16 stav 1 tačka 38);
- 2) usidri i/ili priveže plovila izvan mjesta određenih prostornim planom posebne namjene (član 16 stav 1 tačka 43);
- 3) parkira vozilo van mjesta određenog za parkiranje i vozi van određenog puta (član 16 stav 1 tačka 44);
- 4) baca otpatke van mjesta određenog za te namjene (član 16 stav 1 tačka 45);
- 5) oštetiti natpise i oznake kojima se obilježavaju vrijednosti nacionalnih parkova ili daju obavještenja posjetiocima (član 16 stav 1 tačka 46).

Na osnovu Zakona o nacionalnim parkovima (Sl. list CG, br. 028/14, 039/16, 084/24), donešeni su sljedeći podzakonski akti:

1. Pravilnik o načinu obilježavanja granica nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 070/18);
2. Uredba o načinu, uslovima i vremenu davanja na korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 011/19);

U primjeni su podzakonski propisi koji su donešeni na osnovu prethodnog Zakona o nacionalnim parkovima (Sl. list RCG, br. 047/91, 017/92, 059/92, 027/94):

1. Odluka o načinu, uslovima i vremenu davanja na korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list RCG", br. 053/06);
2. Odluka o određivanju visine odštete za uništene primjerke zaštićenih životinjskih i biljnih vrsta i vrsta divljači zaštićenih lovostajem, kao i njihovih gnijezda, legla, jaja i mladunaca, na prostoru nacionalnih parkova Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 038/97);
3. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka "Biogradska gora" ("Sl. list RCG", br. 047/92);
4. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka "Durmitor" ("Sl. list RCG", br. 047/92);
5. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka "Lovćen" ("Sl. list RCG", br. 047/92);
6. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka "Skadarsko jezero" ("Sl. list RCG", br. 047/92);
7. Pravilnik o unutrašnjem redu u Nacionalnim parkovima "Biogradska gora", "Durmitor", "Lovćen" i "Skadarsko jezero" ("Sl. list RCG", br. 032/05);
8. Odluka o organizovanju Javnog preduzeća za nacionalne parkove (Sl. list CG, br. 20/11);

16. Zakon o upravljanju otpadom (Sl. list CG, br. 34/24, 92/24)

U skladu sa odredbama **člana 100 stav 2 ovog zakona**

1. **ekološka inspekcija** vrši poslove inspekcijskog nadzora u odnosu na:

- opasan otpad,
- industrijski otpad, uključujući otpad iz neorganskih i organskih hemijskih i termičkih procesa, osim otpada iz rudarstva,
- posebne vrste otpada, osim mulja, i

2. **inspekcija za šumarstvo** u odnosu na korišćenje obrađenog mulja za pošumljavanje goleti;

3. **elektroenergetska inspekcija** u odnosu na korišćenje obrađenog mulja za povrat energije;

4. **inspekcija za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike** u odnosu na rudarski otpad;

5. **tržišna inspekcija** u odnosu na: nadležne za nadzor proizvoda, odnosno grupe proizvoda u pogledu bezbjednosti i usklađenosti sa propisanim zahtjevima za označavanje proizvoda oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje od proizvoda za koji je propisana proširena odgovornost iz člana 14 stav 1 ovog zakona;

6. **Državni komunalni inspektor** u odnosu na:

- vršenje obaveza jedinice lokalne samouprave utvrđene ovim zakonom;
- poslove koji se vrše na lokaciji sanitarne deponije ili privremenog skladišta ili u kome se vrši prerada i/ili odstranjivanje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;
- mulj;
- ispunjenost uslova i obavljanje poslova imaoca komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;
- donošenje i sprovođenje lokalnog plana upravljanja otpadom.

7. Poslove inspekcijskog nadzora koji se odnose na odlaganje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada i ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti na javne površine i zemljište i/ili u zemljište, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u kontejnere, odnosno posude za sakupljanje otpada, javne površine i/ili zemljište, kao i poslove inspekcijskog nadzora nad opštinskim propisima donijetim na osnovu ovog zakona vrši **komunalni inspektor**.

8. Poslove inspekcijskog nadzora na kontroli ispuštanja otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u mrežu atmosferske kanalizacije i vode, **vrši inspektor za vode jedinice lokalne samouprave**.

9. Poslove inspekcijskog nadzora za korišćenje obrađenog mulja u poljoprivredne svrhe vrši **fitosanitarni inspektor**.

10. Poslove inspekcijskog nadzora za odlaganje otpada u zoni putnog zemljišta za državne puteve vrši **inspektor za državne puteve**, a poslove inspekcijskog nadzora za odlaganje otpada u zoni putnog zemljišta za opštinske puteve, kao i djelove državnog puta unutar granica naselja vrši **inspektor lokalne uprave**.

11. Komunalni nadzor u okviru nadležnosti jedinice lokalne samouprave na obezbjeđivanju komunalnog reda nad primjenom odredbi ovog zakona **vrši komunalni policajac**.

12. **Organ uprave nadležan za poslove zaštite životne** sredine vrši kontrolu dostavljenih podataka o otpadu koje su privredni subjekti dužni dostaviti po osnovu ovog propisa. Kontrola prije navedenog se vrši na način što će organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove inspekcijskog nadzora ili samostalno, prispjele podatke provjeriti na terenu.

U skladu sa odredbama **člana 101 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **ekološki inspektor** ima ovlašćenja da:

1) provjerava ispunjenost uslova na osnovu kojih se smatra da materije ili predmeti nijesu otpad već sporedni proizvod;

2) provjerava poštovanje i postupanje po uslovima i kriterijumima u okviru dozvolom propisanog postupka prerade otpada na osnovu kojih smatra da otpad prestaje biti otpad;

3) kontroliše da li pravno lice ili preduzetnik, koje razvija ili unaprjeđuje proizvod, proizvodi, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode obavlja svoje aktivnosti u skladu sa režimom proširene odgovornosti proizvođača, osim za označavanje proizvoda natpisom proizvođača i oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada;

4) kontroliše poštovanje i postupanje po uslovima na osnovu kojih je proizvođač ili pravno lice, koji upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, upisan u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

5) kontroliše ispunjavanje obaveza proizvođača koji mora biti u skladu sa programom proširene odgovornosti proizvođača uključen u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

6) kontroliše da li imalac otpada upravlja otpadom u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine;

7) kontroliše da li se otpad sakuplja odvojeno;

8) kontroliše miješanje opasnog otpada u skladu sa dozvolom za obradu;

9) provjerava da li se postupci upravljanja otpadom vrše u skladu sa izdatim dozvolama i saglasnostima;

10) prati ispunjenje obaveza o vođenju evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom i o davanju proizvoda na tržište od kojih nastaju posebne vrste otpada;

11) kontroliše sprovođenje plana upravljanja otpadom proizvođača otpada;

12) kontroliše aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi preradom, odnosno odstranjivanjem otpada, osim neopasnog građevinskog otpada koji se odlaže na lokaciji sa teritorije jedne jedinice lokalne samouprave;

13) kontroliše aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi sakupljanjem, odnosno transportom otpada;

14) kontroliše upravljanje posebnim vrstama otpada, izuzev mulja;

15) kontroliše postupak spaljivanja i suspaljivanja otpada i način na koji rukovodilac postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje postupa prije prijema otpada i nakon spaljivanja otpada;

16) kontroliše i prati rad deponije, uključujući i aktivnosti nakon zatvaranja deponije i način na koji postupa rukovodilac deponije, u skladu sa obavezama utvrđenim na osnovu ovog zakona;

17) kontroliše i prati skladištenje otpada, osim skladištenje i privremeno skladištenje komunalnog i građevinskog otpada;

18) prati i kontroliše prekogranično kretanje otpada.

(2) Ekološki inspektor kontroliše rad postrojenja za obradu ili spaljivanje otpada i rad deponije periodičnim inspekcijama sa periodom koja nije duži od pet godina.

(3) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ekološki inspektor, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, ima obavezu da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu sakupljanja, transporta, prerade ili odstranjivanja otpada ukoliko jedan od navedenih postupaka upravljanja otpadom ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi;

2) naredi otklanjanje nedostataka u sakupljanju, transportu, preradi ili odstranjivanju u slučaju iz tačke 1 ovog stava;

3) naredi privrednom društvu ili preduzetniku pribavljanje potvrde upisa u registar, odnosno dozvole, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ako utvrdi da se obavljanje poslova sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili odstranjivanja otpada vrši bez upisa u registar, odnosno odgovarajuće dozvole, a ako privredno društvo ili preduzetnik ne pribavi odgovarajuću potvrdu, odnosno dozvolu, privremeno zabrani obavljanje sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili odstranjivanja otpada;

4) naredi prilikom prekograničnog kretanja otpada da se vrati otpad ako se radi o nelegalnoj pošiljci otpada;

5) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se u postupcima upravljanja otpadom ne primjenjuju odredbe ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona.

U skladu sa odredbama **člana 102 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijском nadzoru, **državni komunalni inspektor** za komunalni otpad, neopasan građevinski otpad i mulj (u daljem tekstu: državni komunalni inspektor), ima ovlašćenja da kontroliše kod vršioca upravljanja komunalnim, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, i to:

1) tehnološki postupak, korišćene sirovine i druge materijale i organizovanje uslužne djelatnosti kojima se sprečava nastanak komunalnog otpada ili čijom primjenom se proizvodi najmanja količina komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;

2) da li imalac komunalnog otpada, neopasnog građevinskog otpada i mulja upravlja sa komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, i zahtjevima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;

3) sprovođenje lokalnog plana, uključujući i mjere za upravljanje biootpadom;

4) ispunjenost uslova i prati aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi sakupljanjem, odnosno transportom komunalnog otpada i neopasnog građevinskog otpada, uključujući ispunjenje obaveze proizvođača komunalnog otpada i neopasnog građevinskog otpada da vrši selekciju otpada radi recikliranja u skladu sa ovim zakonom;

5) da li se postupci upravljanja komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, vrše u skladu sa izdatim dozvolama i saglasnostima;

6) ispunjenje obaveza o vođenju evidencije o proizvodnji i upravljanju komunalnim otpadom i neopasnim građevinskim otpadom;

7) način upravljanja muljem u skladu sa članom 29 ovog zakona.

(2) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti državni komunalni inspektor, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, ima obavezu da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom i muljem u skladu sa zakonom; i

2) naredi otklanjanje nedostataka u slučaju iz tačke 1 ovog stava.

U skladu sa odredbama **člana 103 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijском nadzoru, **fitosanitarni inspektor** ima:

1) ovlašćenje da kontroliše kvalitet i dozvoljenu upotrebu obrađenog mulja u poljoprivredi i za zelene površine i parkove;

2) dužnost da naredi zabranu korišćenje mulja u poljoprivredne svrhe ako obrađeni mulj ne odgovara propisanom kvalitetu i ako se ne upotrebljava na način utvrđen zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 104 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijском nadzoru, **inspektor šumarstva** ima:

1) ovlašćenje da kontroliše kvalitet i dozvoljenu upotrebu obrađenog mulja za rekultivaciju zemljišta, uključujući pošumljavanje goleti i upotrebu na deponijama kao završni prekrivni sloj; i

2) dužnost da naredi zabranu korišćenje mulja za rekultivaciju zemljišta uključujući i pošumljavanje goleti ako obrađeni mulj ne odgovara propisanom kvalitetu i ako se ne upotrebljava na način utvrđen zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 105 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijском nadzoru, **elektroenergetski inspektor** ima:

- 1) ovlaštenje da kontroliše upotrebu obrađenog mulja za povrat energije spaljivanjem i suspaljivanjem u skladu sa čl. 80 i 81 ovog zakona; i
- 2) dužnost da naredi zabranu korišćenje obrađenog mulja za spaljivanje i suspaljivanje iz tačke 1 ovog člana ako se ne postupa u skladu čl. 80 i 81 ovog zakona.

U skladu sa odredbama **člana 106 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **inspektor za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike** ima ovlašćenja da kontroliše da li se upravljanje rudarskim otpadom vrši u skladu sa planom upravljanja i dozvolom za upravljanje rudarskim otpadom. Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti inspektor za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, dužan je da subjektu nadzora:

- naredi zabranu obavljanja poslova upravljanja rudarskim otpadom ako se upravljanje otpadom iz rudarstva ne obavlja u skladu sa zakonom; i
- naredi otklanjanje nedostatka u upravljanju otpadom iz rudarstva iz alineje 1 ovog stava.

U skladu sa odredbama **člana 107 ovog zakona** Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **inspektor za državne puteve** ima ovlašćenje da na državnim putevima u zoni putnog zemljišta spriječi odlaganje otpada i naredi uklanjanje odloženog otpada.

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **inspektor lokalne uprave** ima ovlašćenje da na opštinskim putevima, kao i djelovima državnih puteva u zoni putnog zemljišta unutar granica naselja spriječi odlaganje otpada i naredi uklanjanje odloženog otpada.

U skladu sa odredbama **člana 108 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **tržišni inspektor** ima ovlašćenje da zabrani:

- stavljanje na tržište proizvoda za koje proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik nije uključen u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada,
- prodaju plastičnih kesa,
- stavljanje na tržište plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu u skladu sa članom 65 ovog zakona, i
- stavljanje u promet proizvoda koji nemaju oznaku o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje iz nisko naponske opreme, baterija i akumulatora, za koji je propisana proširena odgovornost proizvođača.

U skladu sa odredbama **člana 109 ovog zakona** pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, **inspektor za elektronske komunikacije** ima ovlašćenje da zabrani stavljanje u promet proizvoda koji nemaju oznaku o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje iz radio opreme za koji je propisana proširena odgovornost proizvođača.

U skladu sa odredbama **člana 110 ovog zakona** u vršenju komunalnog nadzora i obezbjeđenju komunalnog reda, **komunalni inspektor, odnosno komunalni policajac**:

- 1) kontroliše upravljanje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada od strane proizvođača komunalnog otpada;
- 2) kontroliše odvojeno sakupljanje komunalnog otpada radi njegovog recikliranja od strane proizvođača komunalnog otpada.

U skladu sa odredbama **člana 111 ovog zakona** u vršenju nadzora, **inspektor za vode**:

- 1) kontroliše ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u vode, u skladu sa zakonom;
- 2) može da zabrani ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u vode, u skladu sa zakonom.

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom (Sl. list CG, br. 034/24 i 92/24) donešeni su podzakonski akti:

1. Državni plan upravljanja otpadom za period od 2025.-2029. godine ("Sl. list CG", br. 025/26);
2. Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sačinjavanja Plana upravljanja otpadom proizvođača otpada ("Sl. list CG", br. 021/25);
3. Pravilnik o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada ("Sl. list CG", br. 064/24);
4. Pravilnik o kriterijumima za prestanak statusa i o graničnim vrijednostima za opasne materije otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla ("Sl. list CG", br. 020/25);
5. Pravilnik o listi POPs supstanci, načinu i postupku za Upravljanje POPs otpadom i granične vrijednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na preradu i odstranjivanje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama ("Sl. list CG", br. 098/24);
6. Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava otpada ("Sl. list CG", br. 088/25);
7. Pravilnik o načinu izračunavanja minimalnih suma osiguranja za slučaj štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima ("Sl. list CG", br. 117/24);
8. Pravilnik o načinu pakovanja, kriterijumima, uslovima i načinu odstranjivanja otpada koji sadrži azbest ("Sl. list CG", br. 042/25);
9. Pravilnik o načinu sačinjavanja plana upravljanja i postupanju sa otpadom i opremom koja sadrži polihlorovane bifenile ("Sl. list CG", br. 036/25);
10. Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada ("Sl. list CG", br. 064/24);
11. Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju zahtjeva za upis u registar izvoznika neopasnog otpada ("Sl. list CG", br. 094/24);
12. Pravilnik o načinu vođenja Registra sakupljača otpada i načinu izračunavanja sume osiguranja ("Sl. list CG", br. 020/25);
13. Pravilnik o oznakama vrste upotrijebljenog ambalažnog materijala ("Sl. list CG", br. 021/25);
14. Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom ("Sl. list CG", br. 020/25);
15. Pravilnik o sadržaju izvještaja o izvorima žive i načinu vođenja evidencije o skladištenju žive ("Sl. list CG", br. 103/24);
16. Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo ili preduzetnik koji vrši sakupljanje, odnosno transport otpada ("Sl. list CG", br. 020/25);
17. Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava Privredno društvo, odnosno preduzetnik koji vrši preradu i/ili odstranjivanje otpada ("Sl. list CG", br. 064/24);
18. Pravilnik o uslovima u pogledu kadra i opreme, načinu i postupku obrade medicinskog otpada ("Sl. list CG", br. 045/26);
19. Pravilnik o uslovima za upravljanje rudarskim otpadom i kriterijumima, karakterizaciji, klasifikaciji i izvještavanju o rudarskom otpadu ("Sl. list CG", br. 020/25);
20. Pravilnik o vrstama kabastog otpada ("Sl. list CG", br. 020/25);
21. Uredba o bližim uslovima sprovođenja programa proširene odgovornosti proizvođača proizvoda koji nakon upotrebe postaju otpad ("Sl. list CG", br. 099/25);
22. Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme ("Sl. list CG", br. 099/25);
23. Uredba o naknadi koju plaća prodavač lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona (Sl. list CG, br. 01/26);

17. Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Sl. list CG, br. 26/10, 40/11, 30/12)

U skladu sa odredbama **člana 20 ovog zakona** inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U skladu sa odredbama **člana 21 ovog zakona** u vršenju poslova inspekcijskog nadzora, inspektor zaštite životne sredine kontroliše naročito:

- 1) da li se hidrografski i kartografski i ostali originali i podaci o dijelu mora, morskog dna i morskog podmorja čuvaju kod ovlašćenog pravnog lica;
- 2) sprovođenje godišnjeg plana rada;
- 3) sprovođenje drugih propisanih uslova iz oblasti obavljanja hidrografske djelatnosti utvrđenih zakonom.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor zaštite životne sredine je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani obavljanje hidrografske djelatnosti pravnom licu, ako ne ispunjava propisane uslove;
- 2) naredi otklanjanje, u određenom roku, utvrđenih nedostataka u obavljanju hidrografske djelatnosti, ako su nedostaci takve prirode da se mogu otkloniti;
- 3) zabrani skeniranje i umnožavanje navigacijskih karata, publikacija i ostalih izdanja bez odobrenja Zavoda;
- 4) u dijelu luke koji je namijenjen za potrebe odbrane zabrani obavljanje hidrografske djelatnosti bez odobrenja ministarstva nadležnog za poslove odbrane;
- 5) u dijelu luke koji je namijenjen za potrebe bezbjednosti zabrani obavljanje hidrografske djelatnosti bez odobrenja organa uprave nadležnog za poslove policije;
- 6) naredi sprovođenje drugih propisanih obaveza u skladu sa zakonom.

18. Zakon o hemikalijama (Sl. list CG, br. 51/17, 84/24)

U skladu sa odredbama **člana 67** Zakona o hemikalijama inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše **ekološki i sanitarni inspektor**.

Ekološki inspektor vrši inspekcijski nadzor upotrebe hemikalija u industrijskim postrojenjima, postrojenjima za koja se izdaje integrisana dozvola za rad i seveso postrojenjima, nad: klasifikacijom, označavanjem, pakovanjem, upisom u registar hemikalija, ispunjenošću uslova za skladištenje hemikalije, sadržajem i dostavljanjem bezbjednosnog lista, evidencijom i industrijskim detergentima.

Sanitarni inspektor vrši inspekcijski nadzor nad: klasifikacijom, označavanjem, pakovanjem hemikalija i proizvoda i njihovim reklamiranjem, higijenom spoljašnjosti pakovanja hemikalija, primjenom ograničenja proizvodnje, stavljanja na tržište, ili upotrebu hemikalija ili proizvoda odnosno proizvoda u opštoj upotrebi, ispunjenošću uslova za skladištenje i prodaju hemikalije, kao i načinom obilježavanja tog prostora, sadržajem i dostavljanjem bezbjednosnog lista, evidencijom i detergentima.

Shodno odredbama **člana 68 ovog zakona** inspektori iz člana 67 mogu da vrše uzorkovanje hemikalije i proizvoda radi utvrđivanja da li su ispunjeni uslovi za stavljanje na tržište odnosno za upotrebu hemikalije i proizvoda.

Inspektor može povjeriti akreditovanoj laboratoriji provjeru ili ispitivanje hemikalija i proizvoda.

Prilikom uzimanja uzoraka proizvođač, zastupnik, uvoznik ili distributer dužan je da nadležnom inspektoru stavi besplatno na raspolaganje potrebne količine uzoraka radi ispitivanja.

Troškove uzorkovanja i ispitivanja hemikalije i proizvoda snosi pravno lice ili preduzetnik od kog je uzorak uzet.

Shodno **odredbama člana 69 ovog zakona** kontrolu uvoza, izvoza i tranzita hemikalija, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, vrši organ uprave nadležan za carinske poslove (u daljem tekstu: Uprava carina).

Nadzor nad proizvodima iz uvoza vrši Uprava carina u skladu sa propisom kojim je uređena oblast nadzora proizvoda na tržištu.

Shodno **odredbama člana 70 ovog zakona** u vršenju nadzora iz člana 67 ovog zakona nadležni inspektor ima obavezu da:

1) naredi da se hemikalija koja se stavlja na tržište klasifikuje, označi i pakuje u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;

2) zabrani stavljanje na tržište hemikalija klasifikovanih, označenih i pakovanih suprotno ovom zakonu i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;

3) naredi da ambalaža u koju se pakuje opasna hemikalija i zatvarači budu izrađeni od materijala koji nije osjetljiv u dodiru sa sadržajem, niti da izaziva reakciju sa sadržajem;

4) naredi da se ambalaža u koju je upakovana supstanca ili smješa klasifikovana kao opasna označi oznakom opasnosti sa pisanim upozorenjem, i da upozorenje bude napisano jasno na crnogorskom jeziku i Brajevom pismu;

5) naredi dobavljaču opasne hemikalije i smješe koja nije opasna, ali sadrži barem jednu supstancu koja je klasifikovana kao opasna, da na oznaci unese dopunska obavještenja o opasnim svojstvima i mjerama opreza na način da se njeni korisnici ne dovode u zabludu o opasnim svojstvima hemikalije;

6) zabrani upotrebu alternativnog hemijskog naziva hemikalije ako nije izdato odobrenje Agencije za upotrebu alternativnog hemijskog naziva hemikalije ili naredi da se taj naziv upotrebljava u skladu sa odobrenjem;

7) naredi da se opasne hemikalije skladište na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina, odnosno naredi da se otpad od hemikalija, odnosno ostaci od hemikalija i korišćena ambalaža skladište i bezbjedno odlažu u skladu sa zakonom kojim je uređeno upravljanje otpadom;

8) zabrani da se opasne hemikalije skladište na način kojim se ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina, odnosno zabrani da se otpad od hemikalija, odnosno da se ostaci od hemikalija i korišćena ambalaža skladište i bezbjedno odlažu suprotno zakonu kojim je uređeno upravljanje otpadom;

9) naredi da se hemikalija ili proizvod koji se stavljaju na tržište kao proizvod u opštoj upotrebi prodaju u skladu sa propisanim načinom prodaje hemikalije;

10) zabrani prodaju hemikalije ili proizvoda koji se stavljaju na tržište kao proizvod u opštoj upotrebi suprotno propisanom načinu prodaje hemikalije;

11) naredi da se ispune propisane obaveze u vezi sa sadržajem, ažuriranjem i dostavljanjem bezbjednosnog lista;

12) naredi da se za proizvod koji sadrži supstancu koja ima svojstva iz člana 33 ovog zakona dostavljaju podaci koji su dovoljni za bezbjednu upotrebu tog proizvoda, a najmanje naziv supstance;

13) naredi dobavljaču da preduzme mjere predostrožnosti za hemikalije koje proizvodi i stavlja na tržište, odnosno upotrebljava, radi sprečavanja, odnosno smanjenja njihovog štetnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu;

14) naredi da se hemikalija za koju je propisana obaveza upisa u registar prijavi u propisanom roku, odnosno da se svake naredne godine u određenom roku dostave propisani podaci;

15) naredi da se za supstance koje izazivaju visoku zabrinutost primjenjuju mjere upisane u dosijeu za tu supstancu;

16) zabrani upotrebu supstance koja izaziva visoku zabrinutost ako se ne primjenjuju mjere upisane u dosijeu za tu supstancu;

17) zabrani stavljanje na tržište opasne hemikalije, hemikalije koja sadrži supstancu identifikovanu kao PBT ili vPvB, ako nijesu ispunjene propisane obaveze u vezi sa sadržajem, ažuriranjem i dostavljanjem bezbjednosnog lista;

18) naredi dobavljaču da vodi evidenciju o hemikalijama koja sadrži propisane podatke o hemikaliji, kao i da se evidencija čuva najmanje deset godina od posljednje proizvodnje, odnosno stavljanja na tržište ili upotrebe hemikalije;

19) naredi dobavljaču da pribavi od nadležnog organa dozvolu za obavljanje slobodnog prometa opasnih hemikalija;

20) zabrani da slobodan promet opasnih hemikalija obavlja dobavljač koji ne posjeduje dozvolu za obavljanje slobodnog prometa opasnih hemikalija izdatu od nadležnog organa;

21) naredi dobavljaču da obezbijedi odgovarajući prostor za skladištenje i čuvanje opasnih hemikalija kojim će onemogućiti dostupnost licima za upotrebu u nedozvoljene svrhe;

22) naredi da se hemikalija koja predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu upotrebljava u skladu sa propisanim načinom, uslovima i u rokovima od kada su ograničenja postala obavezna za primjenu;

23) zabrani proizvodnju, upotrebu i stavljanje na tržište hemikalije koja predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu ako se upotrebljava suprotno propisanom načinu, uslovima i rokovima od kada su ograničenja postala obavezna za primjenu;

24) naredi da se povuče hemikalija koja predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu ako se upotrebljava suprotno propisanom načinu, uslovima i rokovima od kada su ograničenja postala obavezna za primjenu;

25) naredi da se hemikalija koja predstavlja neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu koja se upotrebljavala suprotno propisanom načinu, uslovima i rokovima od kada su ograničenja postala obavezna za primjenu, vrati u zemlju porijekla ili da se sa njom postupi u skladu sa zakonom kojim je uređeno upravljanje otpadom;

26) naredi izvozniku hemikalija sa Liste hemikalija koje podliježu postupku prethodnog obavještanja da prije izvoza dostavi Agenciji obavještenje sa propisanim podacima;

27) naredi izvozniku hemikalije koja se nalazi na Listi hemikalija za PIC postupak i Listi Rotterdamske konvencije da prije izvoza dostavi Agenciji obavještenje za sprovođenje PIC postupka;

28) naredi da detergentski sredstva koja se stave na tržište ispunjavaju uslove potpune aerobne biorazgradljivosti i da hemikalije i površinski aktivne supstance sadržane u detergentskom sredstvu ispunjavaju uslove koji se odnose na klasifikaciju, označavanje i pakovanje propisane ovim zakonom;

29) zabrani stavljanje na tržište detergentskog sredstva koji ne ispunjavaju uslove potpune aerobne biorazgradljivosti i ako hemikalije i površinski aktivne supstance sadržane u detergentskom sredstvu ne ispunjavaju uslove koji se odnose na klasifikaciju, označavanje i pakovanje propisane ovim zakonom;

30) naredi dobavljaču da prilikom reklamiranja supstance koju stavlja na tržište i koja je klasifikovana kao opasna navede klasu opasnosti za tu supstancu;

31) zabrani reklamiranje supstance koja se stavlja na tržište i koja je klasifikovana kao opasna a nije navedena klasa opasnosti za tu supstancu;

- 32) naredi dobavljaču da prilikom reklamiranja smješe koju stavlja na tržište i koja je klasifikovana kao opasna navede klasu opasnosti sa etikete;
- 33) zabrani reklamiranje smješe koja se stavlja na tržište i koja je klasifikovana kao opasna a nije navedena klasa opasnosti sa etikete.

Na osnovu Zakon o hemikalijama (Sl. list CG, br. 51/17, 84/24) donešeni su podzakonski akti

1. Pravilnik o bližem sadržaju dosijea i registra hemikalija ("Sl. list CG", br. 096/20, 063/22);
2. Pravilnik o bližem sadržaju prethodnog obavješćavanja za izvoz hemikalija ("Sl. list CG", br. 061/17, 116/20, 050/23, 015/25);
3. Pravilnik o bližem sadržaju zahtjeva i sertifikata dobre laboratorijske prakse ("Sl. list CG", br. 078/18);
4. Pravilnik o bližim uslovima za skladištenje i mjerama za bezbjedno čuvanje, odnosno upotrebu opasnih hemikalija ("Sl. list CG", br. 061/18);
5. Pravilnik o kriterijumima za identifikaciju supstance kao perzistentne, bioakumulativne, toksične i veoma perzistentne i bioakumulativne ("Sl. list CG", br. 042/20);
6. Pravilnik o Listi klasifikovanih supstanci ("Sl. list CG", br. 011/18, 063/20, 052/21, 116/23);
7. Pravilnik o Listi opasnih hemikalija i proizvoda čiji je izvoz zabranjen ("Sl. list CG", br. 071/18, 068/20, 099/20, 086/22, 044/25);
8. Pravilnik o Listi supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost ("Sl. list CG", br. 065/17, 037/21, 064/22);
9. Pravilnik o Listi supstanci koje se ne upisuju u registar hemikalija i ne podliježu stručnoj procjeni ("Sl. list CG", br. 014/18, 019/23);
10. Pravilnik o metodama ispitivanja biorazgradljivosti površinski aktivne supstance, načinu obilježavanja i sastavu detergenta ("Sl. list CG", br. 071/18);
11. Pravilnik o metodama ispitivanja opasnih svojstava hemikalije ("Sl. list CG", br. 068/17, 091/23);
12. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju izvještaja o bezbjednosti hemikalije ("Sl. list CG", br. 028/20);
13. Pravilnik o načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalije u skladu sa globalno harmonizovanim sistemom UN ("Sl. list CG", br. 116/25);
14. Pravilnik o načinu prodaje hemikalije ("Sl. list CG", br. 078/18)
15. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o hemikalijama i izdatim dozvolama za obavljanje slobodnog prometa opasnih hemikalija ("Sl. list CG", br. 036/18)
16. Pravilnik o sadržaju bezbjednosnog lista za hemikalije ("Sl. list CG", br. 025/22)
17. Pravilnik o smjernicama i uslovima dobre laboratorijske prakse za ispitivanje hemikalija ("Sl. list CG", br. 085/18)
18. Pravilnik o svojstvima supstance za koju može da se upotrijebi alternativni hemijski naziv ("Sl. list CG", br. 056/14) *(Tekst na dnu slike je djelimično odsječen, ali se odnosi na ovaj pravilnik).*
19. Pravilnik o utvrđivanju liste površinski aktivnih supstanci koje se mogu upotrebljavati u detergentima ("Sl. list CG", br. 071/18);
20. Uredba o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu ("Sl. list CG", br. 070/18, 076/20, 134/22, 057/24, 112/25)

19. Zakon o bicidnim proizvodima (Sl. list CG, br. 54/16, 34/24)

U skladu sa odredbama **člana 49 ovog zakona** poslove inspekcijskog nadzora vrše sanitarni, veterinarski, fitosanitarni i **ekološki inspektori**.

U skladu sa odredbama **člana 50 ovog zakona** u vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ima ovlaštenje da utvrdi da li:

1) su aktivne supstance u biocidu koji je stavljen u promet i upotrebu uključene na liste iz člana 6 ovog zakona;

2) je za biocid koji se stavlja u promet i upotrebu izdata dozvola, odnosno rješenje o upisu u privremenu listu;

3) je biocid klasifikovan, označen i upakovan u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređene hemikalije;

4) se biocid stavlja u promet i upotrebu u skladu sa uslovima propisanim dozvolom, odnosno rješenjem o upisu u privremenu listu;

5) se ispitivanje biocida i aktivnih supstanci u biocidu vrši u skladu sa propisanim metodama;

6) je podnosilac zahtjeva prije ispitivanja pribavio od Agencije informaciju o ranijim istraživanjima za isti ili sličan biocid, radi zaštite kičmenjaka od ponovnog ispitivanja;

7) je prije stavljanja u promet i upotrebu pribavljena privremena dozvola za biocid kojim se može suzbiti neočekivana pojava štetnog organizma;

8) se biocid za koji je izdata privremena dozvola upotrebljava pod propisanim uslovima;

9) je imalac privremene dozvole dostavio Agenciji izvještaj o upotrebljenoj količini biocida, rezultatima sistematskog praćenja upotrebe biocida i druge podatke od značaja za upotrebu biocida u neočekivanoj pojavi štetnog organizma;

10) se imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu pridržava uslova za stavljanje biocida u promet i upotrebu propisanih dozvolom, odnosno rješenjem;

11) je imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu obavijestio Agenciju o svakoj promjeni u vezi sa biocidom koja upućuje na sumnju da je došlo do promjena u vezi sa efikasnošću biocida ili štetnog djelovanja na zdravlje ljudi, životinja i životnu sredinu, i u propisanom roku;

12) su imalac dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu postupili u skladu sa rješenjem o ukidanju dozvole, odnosno rješenja o upisu u privremenu listu;

13) se postupa u skladu sa zabranama stavljanja u promet i upotrebu biocida ili aktivne supstance;

14) je Agencija obavještena i pribavljena saglasnost o uvozu biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj na na propisan način;

15) je izdata dozvola u slučaju sumnje da pri upotrebi biocida ili aktivne supstance za naučno istraživanje i razvoj može doći do ispuštanja biocida ili aktivne supstance u životnu sredinu;

16) je deklaracija jasna, vidljiva i lako čitljiva i napisana na crnogorskom jeziku i da li su na njoj navedene propisane informacije;

17) je bezbjednosni list izrađen i stavljen na raspolaganje na propisan način;

18) se biocid upotrebljava u skladu sa ovim zakonom, kao i da li se postupa u skladu sa zaštitnim mjerama iz uputstva za upotrebu i informacijama iz bezbjednosnog lista;

19) se biocidi koji ispunjavaju kriterijume za klasifikaciju kao: akutno oralno toksično kategorija 1, 2 ili 3, akutno dermalno toksično kategorija 1, 2 ili 3, akutno inhalaciono toksično kategorija 1, 2 ili 3 (gasovi i prašina/magla), akutno inhalaciono toksično (pare) kategorija 1 ili 2 karcinogeno kategorije 1A ili 1B, mutageno kategorije 1A ili 1B, ili reproduktivno toksično kategorije 1A ili 1B; ili ispunjavaju kriterijume za PBT ili vPvB; ili imaju svojstva endokrine disrupcije; ili imaju neurotoksične ili imunotoksične efekte na razvoj, stavljaju u promet i opštu upotrebu suprotno odredbama ovog zakona;

20) pravna lica posjeduju rješenje o ispunjenosti uslova i odobrenje za obavljanje djelatnosti;

- 21) se vodi propisana evidencija, dostavljaju odnosno čuvaju podaci o biocidu, kao i tačnost tih podataka;
- 22) se biocid sakuplja i odlaže na propisan način;
- 22a) se reklamiranje biocida vrši na propisan način;
- 23) se sprovode druge propisane mjere i uslovi u skladu sa ovim zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 51 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona **sanitarni inspektor** naročito ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid za ličnu higijenu ljudi;
- 2) pregleda i po potrebi uzorkuje dezinfekcijsko sredstvo i algicid koji nije namijenjen za direktnu upotrebu na ljudima;
- 3) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se upotrebljava za dezinfekciju opreme, ambalaže, pribora za konzumaciju hrane, površina ili cjevovoda povezanih s proizvodnjom, transportom, skladištenjem ili konzumacijom hrane (uključujući i vodu za piće) za ljude;
- 4) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se koristi za dezinfekciju pitke vode za ljude;
- 5) kontroliše biocid za dezinfekciju i balsamovanje ljudskih leševa ili njihovih dijelova;
- 6) kontroliše biocid za zaštitu površine;
- 7) kontroliše biocid za zaštitu vlakana, kože, gume i polimernih materijala;
- 8) kontroliše biocid koji se koristi za zaštitu tečnosti u rashladnim sistemima;
- 9) kontroliše biocid za zaštitu građevinskih materijala (osim drveta).

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, sanitarni inspektor koji vrši inspekcijski nadzor u carinskim skladištima i u slobodnim carinskim zonama ima ovlašćenje i da uzima uzorke biocida i šalje ih na laboratorijska ispitivanja u ovlašćene laboratorije.

U skladu sa odredbama **člana 52 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona **veterinarski inspektor** naročito ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda i po potrebi uzorkuje dezinfekcijsko sredstvo i algicid koji nije namijenjen za direktnu upotrebu na životinjama;
- 2) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid u veterinarskoj higijeni;
- 3) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se upotrebljava za dezinfekciju opreme, ambalaže, pribora za konzumaciju, površina ili cjevovoda povezanih s proizvodnjom, transportom, skladištenjem ili konzumacijom hrane za životinje (uključujući i vodu za piće) za životinje;
- 4) pregleda i po potrebi uzorkuje biocid koji se koristi za dezinfekciju pitke vode za životinje;
- 5) kontroliše rodenticid;
- 6) kontroliše avicid;
- 7) kontroliše moliskicid i vermucid;
- 8) kontroliše piskicid;
- 9) kontroliše insekticid, akaricid i proizvod za suzbijanje zglavkara;
- 10) kontroliše repelent i mamac;
- 11) kontroliše biocid za dezinfekciju i konzerviranje životinjskih leševa ili njihovih dijelova;
- 12) kontroliše biocid koji se koristi kao konzervans za skladištenje ili upotrebu rodenticida, insekticida ili drugih mamaca.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, veterinarski inspektor koji vrši inspekcijski nadzor na graničnom prelazu, odnosno carinskom skladištu ima ovlašćenje i da uzima uzorke biocida i šalje ih na laboratorijsko ispitivanje u ovlašćene laboratorije.

U skladu sa odredbama **člana 53 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona **fitosanitarni inspektor** naročito ima ovlašćenja da:

- 1) kontroliše biocid za sprečavanje razvoja mikroba i algi;

2) kontroliše konzervans za proizvode tokom skladištenja (proizvodi koji se upotrebljavaju za zaštitu gotovih proizvoda, osim hrane i hrane za životinje, kozmetike ili medicinskih proizvoda ili medicinskih uređaja, kontrolom mikrobnog kvarenja u svrhu produženja njihove trajnosti i proizvodi koji se koriste kao konzervansi za skladištenje ili upotrebu rodenticida, insekticida ili drugih mamaca);

3) kontroliše biocid koji se upotrebljava za zaštitu drveta, od faze pilane i uključujući fazu pilane, ili proizvoda od drveta, zaštitom od organizama koji razaraju ili deformišu drvo, uključujući insekte (ova vrsta proizvoda uključuje i preventivne i kurativne proizvode);

4) kontroliše biocid za suzbijanje obrastanja;

5) kontroliše biocid za zaštitu drveta.

U skladu sa odredbama **člana 54 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih članom 50 ovog zakona **ekološki inspektor** naročito ima ovlašćenja da:

1) kontroliše slimicid (sredstvo protiv nastajanja sluzi) na materijalima, opremi i konstrukcijama koji se upotrebljavaju u industrijskim procesima, npr. na drvnoj i papirnoj pulpi, na poroznim pješčanim slojevima kod ekstrakcije nafte;

2) kontroliše biocid za zaštitu tečnosti koja se koristi pri obradi ili rezanju materijala (metala, stakla ili drugih materijala) od mikrobnog kvarenja.

Na osnovu Zakona o biocidnim proizvodima (Sl. list CG, br. 054/16, 034/24) donešeni su podzakonski akti:

1. Pravilnik o listama aktivnih supstanci koje su dozvoljene za upotrebu u biocidnim proizvodima i biocidnim proizvodima manjeg rizika ("Sl. list CG", br. 016/19, 107/24);
2. Pravilnik o metodama za ispitivanje efikasnosti biocidnih proizvoda ("Sl. list CG", br. 005/17);
3. Pravilnik o načinu procjene rizika biocidnih proizvoda ("Sl. list CG", br. 062/16, 060/19)
4. Pravilnik o načinu vršenja inspekcijskih pregleda, dokumentaciji koja se podnosi uz zahtjev, obrazac zahtjeva, broj i veličinu uzoraka, način obavješćavanja o zadržanim pošiljkama i sadržaj izvještaja o uvozu biocidnih proizvoda ili aktivnih supstanci ("Sl. list CG", br. 027/25);
5. Pravilnik o Programu aktivnih supstanci za ocjenjivanje ("Sl. list CG", br. 090/24)
6. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra biocidnih proizvoda ("Sl. list CG", br. 062/16, 052/19);
7. Pravilnik o sadržaju tehničkog dosijea i osnovnim podacima o biocidu ("Sl. list CG", br. 005/17, 019/18, 068/19);
8. Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje dozvole za biocidne proizvode ("Sl. list CG", br. 017/17);
9. Pravilnik o uslovima u pogledu kadra, prostora i opreme za pravna lica koja profesionalno koriste biocidne proizvode ("Sl. list CG", br. 026/17);.
10. Pravilnik o uslovima za stavljanje biocidnih proizvoda u promet i upotrebu ("Sl. list CG", br. 033/19);
11. Pravilnik o vrstama biocidnih proizvoda ("Sl. list CG", br. 062/16, 052/19);
12. Uredba o visini troškova u postupku izdavanja dozvole za stavljanje biocidnih proizvoda u promet i upotrebu ("Sl. list CG", br. 021/25);

20. Zakon o genetički modifikovanim organizmima (Sl. list CG, br. 22/08, 40/11)

U skladu sa odredbama **člana 61 ovog zakona** inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo zdravlja preko sanitarnog inspektora, organ uprave nadležan za poslove veterinarstva preko veterinarskog inspektora, organ uprave nadležan za fitosanitarne poslove preko fitosanitarnog inspektora i organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine preko **inspektora za zaštitu životne sredine**.

U skladu sa odredbama **člana 62 ovog zakona sanitarni inspektor** vrši nadzor bezbjednosti hrane od GMO biljnog porijekla nakon primarne proizvodnje, kombinovane i ostale hrane u proizvodnji, međunarodnom prometu, prometu na veliko i prometu na malo, kao i pojedinačno deklarisanu upakovanu hranu životinjskog porijekla u prometu na malo. Veterinarski inspektor vrši nadzor bezbjednosti hrane od GMO životinjskog porijekla, kombinovane hrane i hrane za životinje u proizvodnji, međunarodnom prometu, prometu na veliko i prometu na malo mesa, riba i drugih proizvoda akvakulture.

Fitosanitarni inspektor vrši nadzor sprovođenja propisanih mjera za upotrebu GMO, bezbjednosti GMO hrane biljnog porijekla na nivou primarne proizvodnje.

Inspektor za zaštitu životne sredine vrši nadzor sprovođenja propisanih mjera vezanih za uvođenje GMO u životnu sredinu.

Inspekcijske kontrole sprovode se uz korišćenje kontrolnih metoda i tehnika, kao što su, nadzor i uzimanje uzoraka primjerenih predmetu kontrole.

U skladu sa odredbama **člana 63 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, **sanitarni inspektor** u skladu sa članom 62 stav 1 ovog zakona naročito ima ovlašćenja da:

1) pregleda i po potrebi uzorkuje sirovine, materije i supstance koje se koriste za pripremu i proizvodnju hrane od GMO;

2) pregleda i po potrebi uzorkuje polupreradene proizvode od GMO;

3) pregleda i po potrebi uzorkuje prerađene proizvode od GMO;

4) kontroliše označavanja i reklamiranja proizvoda od GMO;

5) sprovodi bilo koju drugu aktivnost potrebnu kako bi se obezbijedilo ispunjavanje ciljeva ovog zakona.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, sanitarni inspektor koji vrši inspekcijski nadzor u carinskim skladištima i u slobodnim carinskim zonama ima ovlašćenje i da:

1) nakon pregleda pošiljki hrane od GMO i prateće dokumentacije dozvoli uvoz ili skladištenje, rješenjem kojim za svaku pošiljku pojedinačno posebno utvrdi da na osnovu propisanih uslova nema smetnji za njihov uvoz;

2) uzima uzorke hrane od GMO i šalje ih na laboratorijska ispitivanja u ovlašćene laboratorije.

Ovlašćenja veterinarskog inspektora

U skladu sa odredbama **člana 64 ovog zakona** pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, **veterinarski inspektor** u skladu sa članom 62 stav 2 ovog zakona naročito ima ovlašćenja da:

1) pregleda i po potrebi uzorkuje sirovine, materije i supstance koje se koriste za pripremu i proizvodnju hrane i hrane za životinje od GMO;

2) pregleda i po potrebi uzorkuje polupreradene proizvode od GMO;

3) kontroliše način označavanja i reklamiranja proizvoda od GMO;

4) sprovodi i bilo koju drugu aktivnost potrebnu kako bi se obezbijedilo ispunjavanje ciljeva ovog zakona.

Pored ovlaštenja iz stava 1 ovog člana, veterinarski inspektor koji vrši inspekcijski nadzor na graničnom prelazu, odnosno carinskom skladištu ima ovlaštenje i da:

- 1) nakon prethodnog veterinarskog pregleda pošiljki hrane i hrane za životinje od GMO i prateće dokumentacije dozvoli uvoz, tranzit ili skladištenje hrane i hrane za životinje;
- 2) uzima uzorke hrane i hrane za životinje od GMO i šalje ih na laboratorijska ispitivanja u ovlaštene laboratorije ili obavlja potrebna ispitivanja u laboratoriji na graničnom prelazu.

U skladu sa odredbama **člana 65 ovog zakona** pored ovlaštenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i drugih zakona, **fitosanitarni inspektor** u skladu sa članom 62 stav 3 ovog zakona naročito ima ovlaštenja da:

- 1) kontroliše uvođenje GMO u zatvoreni sistem;
- 2) provjerava kontrolne sisteme koje je uspostavio korisnik GMO, evidencije i dobijene rezultate;
- 3) kontroliše način rada sa GMO ili proizvodima koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od GMO;
- 4) pregleda objekat, okolinu, prostorije i opremu zatvorenog sistema;
- 5) pregleda i po potrebi uzorkuje materije i supstance koje se koriste za GMO;
- 6) kontroliše efikasnost procedura vezanih za sprovođenje Plana nadzora;
- 7) kontroliše način vođenja utvrđene evidencije i čuvanja dokumentacije za GMO, koja može biti od značaja za ocjenu usaglašenosti sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
- 8) kontroliše označavanje GMO;
- 9) pregleda pošiljke i prateću dokumentaciju za GMO i posebno utvrdi da na osnovu propisanih uslova nema smetnji za njihov uvoz pojedinačno;
- 10) uzima uzorke GMO;
- 11) sprovodi i bilo koju drugu aktivnost potrebnu kako bi se obezbijedilo ispunjavanje ciljeva ovog zakona.

U skladu sa odredbama **člana 66 ovog zakona** pored ovlaštenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i drugih zakona, **inspektor za zaštitu životne sredine** u skladu sa članom 62 stav 4 ovog zakona naročito ima ovlaštenja da:

- 1) kontroliše uvođenje GMO u životnu sredinu;
- 2) provjerava kontrolne sisteme koje je uspostavio korisnik GMO, evidencije i dobijene rezultate;
- 3) kontroliše način rada sa GMO ili proizvodima koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od GMO;
- 4) pregleda objekat, okolinu, prostorije, opremu i transportna sredstva;
- 5) pregleda i po potrebi uzorkuje materije i supstance koje se koriste za GMO;
- 6) kontroliše postupanje sa otpadom nastalim upotrebom GMO;
- 7) kontroliše efikasnost procedura vezanih za sprovođenje Plana nadzora;
- 8) kontroliše označavanje GMO;
- 9) kontroliše način vođenja utvrđene evidencije i čuvanja dokumentacije za GMO, koja može biti od značaja za ocjenu usaglašenosti sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
- 10) uzima uzorke GMO;
- 11) sprovodi i bilo koju drugu aktivnost potrebnu kako bi se obezbijedilo ispunjavanje ciljeva ovog zakona.

U skladu sa odredbama **člana 67 ovog zakona** Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i drugih zakona, **sanitarni inspektor** u skladu sa članom 62 stav 1 ovog zakona, kada utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi propis, ima i obaveze i ovlaštenja da:

- 1) naredi povlačenje iz prometa hrane koja nije bezbjedna;
- 2) naredi ograničenje ili zabranu prometa hrane koja sadrži, sastoji se ili je dobijena od nedozvoljenih GMO;
- 3) naredi uništavanje hrane koja nije bezbjedna;
- 4) naredi povlačenje iz prometa hrane koja sadrži, sastoji se ili je dobijena od nedozvoljenih GMO;
- 5) naredi označavanje GMO ili proizvoda GMO.

U skladu sa odredbama **člana 68 ovog zakona** pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i drugih zakona, **veterinarski inspektor** u skladu sa članom 62 stav 2 ovog zakona, kada utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi propis, ima i obaveze i ovlaštenja da:

- 1) zabrani rad subjektima u poslovanju sa GMO koji nemaju odobrenje nadležnog organa;
- 2) naredi ograničenje ili zabranu prometa hrane i hrane za životinje, odnosno povlačenje hrane i hrane za životinje iz prometa koja sadrži, sastoji se ili je dobijena od nedozvoljenih GMO;
- 3) zabrani tranzit GMO, proizvoda koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od GMO;
- 4) naredi označavanje GMO ili proizvoda GMO;
- 5) naredi uništenje nedozvoljenih GMO ili proizvoda koji sadrži, sastoji se ili je dobijen od nedozvoljenih GMO;
- 6) naredi uništavanje otpada nastalog upotrebom GMO na propisan način;
- 7) preduzima i druge mjere u skladu sa zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 69 ovog zakona** pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i drugih zakona, **fitosanitarni inspektor** u skladu sa članom 62 stav 3 ovog zakona, kada utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi propis, ima i obaveze i ovlaštenja da:

- 1) zabrani rad subjektima u poslovanju sa GMO koji nemaju odobrenje nadležnog organa;
- 2) zabrani prevoz, uvoz ili izvoz;
- 3) zabrani upotrebu GMO u zatvorenim sistemima i stavljanje u promet GMO ili proizvoda koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od GMO;
- 4) naredi označavanje GMO ili proizvoda GMO;
- 5) naredi uništenje nedozvoljenih GMO ili proizvoda koji sadrži, sastoji se ili je dobijen od nedozvoljenih GMO;
- 6) naredi uništavanje otpada nastalog upotrebom GMO na propisan način;
- 7) preduzima i druge mjere u skladu sa zakonom.

U skladu sa odredbama **člana 70 ovog zakona** pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, **inspektor za zaštitu životne sredine** u skladu sa članom 62 stav 4 ovog zakona kada utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili drugi propis, ima i obaveze i ovlaštenja da:

- 1) zabrani uvođenje u životnu sredinu subjektu u poslovanju sa GMO koji nema odobrenje nadležnog organa;
- 2) zabrani namjerno uvođenje u životnu sredinu GMO ili proizvoda koji sadrže, sastoje se ili su dobijeni od GMO;
- 3) naredi označavanje GMO;
- 4) naredi uništavanje otpada nastalog upotrebom GMO na propisan način;
- 5) naredi uništenje nedozvoljenih GMO ili proizvoda koji sadrži, sastoji se ili je dobijen od nedozvoljenih GMO;
- 6) preduzima i druge mjere u skladu sa zakonom.

Troškovi nastali sprovođenjem mjere padaju na teret subjekta u poslovanju sa GMO.

Na osnovu Zakona o genetički modificovanim organizmima ("Sl. CG, br. 022/08, 040/11) donešeni su podzakonski akti:

1. Program fitosanitarnih mjera za 2024. godinu ("Sl. list CG", br. 032/24);
2. Program fitosanitarnih mjera za 2025. godinu ("Sl. list CG", br. 042/25);
3. Uredba o uslovima i načinu korišćenja genetički modificovane hrane ili hrane za životinje ("Sl. list CG", br. 009/19);